

PARLEM

3

Valencià

PRIMÀRIA

bromera

Presentació

El llibre que teniu a les mans forma part de la sèrie *Parlem*, una proposta de Bromera per a Valencià de Primària que situa l'alumnat en el centre del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Parlem inclou com a eixos vertebradors els **objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030**, a fi que els xiquets i les xiquetes adopten mesures urgents davant la degradació del medi ambient, identifiquen els beneficis d'un consum responsable, adquirisquen hàbits de vida saludables, valoren positivament la diversitat personal i cultural, detecten situacions de desigualtat i exclusió, resolguen els conflictes de manera pacífica, i utilitzen els recursos digitals i tecnològics d'una manera ètica.

Perquè tot això siga possible, és imprescindible treballar, a més dels coneixements, les actituds i les destreses. En definitiva, les **competències clau** que necessitaran per a desenvolupar-se com a persones, exercir una ciutadania activa, incorporar-se a l'edat adulta satisfactòriament i poder dur a terme un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

Destaquem, a continuació, alguns dels pilars de *Parlem*:

Tractament integrat de llengües

El tractament integrat de llengües (TIL) permet evitar duplicitats, de manera que els continguts comuns dels currículums de Valencià i Castellà es tracten només una vegada. A més, es remarquen les semblances i les diferències entre un idioma i l'altre. Finalment, l'ús d'una mateixa terminologia lingüística permet establir connexions fàcilment i transferir coneixements d'una llengua a l'altra.

Combinació de treball individual i treball col·laboratiu

El treball individual permet desenvolupar l'**autonomia** i la **iniciativa personal**, mentre que el treball col·laboratiu afavoreix la interacció d'alumnes amb perfils diferents i millora les **destreses socials**, alhora que atorga al professorat un rol menys rígid: acompanya, orienta, dona suport, suggereix, modera, pregunta i introdueix continguts.

Aprenentatge significatiu

Per a aconseguir que l'alumnat connecte amb els continguts curriculars, n'ha de percebre la utilitat i la relació amb l'entorn, per això hi ha una selecció acurada de **sabers bàsics o essencials** i una gamma variada de **situacions d'aprenentatge** que els doten de context i que conviden a posar-los en pràctica.

Interdisciplinarietat

Encara que els continguts curriculars s'organitzen en àrees i matèries, no hi ha un límit real entre els coneixements de cada disciplina. *Parlem* aposta per trencar eixa falsa barrera i trobar **punts de connexió**.

1. La salut és un tresor	10
2. Quina animalada!	22
3. El món màgic	34
4. Jo pregunte, tu respons	46
5. Que bo!	58
6. Fem un viatge?	60
7. Quins artistes!	82
8. La mar de divertit!	94
9. Música, mestres!	106
10. Per molts anys!	118
11. Quin temps fa?	130
12. Lectures per a tots els gustos	142

Banc d'activitats digitals en línia
(disponible amb llicència digital).

Activitats amb **recurs sonor**
(accessible mitjançant llicència digital).

L'activitat inclou un **vídeo** relacionat
(disponible amb llicència digital).

Activitats pensades especialment per a
treballar **en equip**.

Activitats que treballen principalment la
competència oral.

Treball de **temes transversals** o relacionats amb
altres matèries.

Activitats que es resolen a partir de l'**observació**
d'imatges.

Activitats de **comprensió**.

Treball de l'**educació emocional** i l'**educació**
en valors.

Seccions avaluables amb la **rúbrica d'avaluació**
competencial.

El llibre conté 12 seqüències didàctiques amb accés a l'entorn virtual d'aprenentatge.

Lectura i àudio adequats a l'edat que introdueixen temes transversals.

Activació de coneixements previs de l'alumnat. Situació d'aprenentatge inicial relacionada amb un o diversos ODS.

1 LA SALUT ÉS UN TRESOR

Supermara

Mara té motius per a estar enfadada. Un bon grapat de motius! Està enfadada perquè està malalta.

Ja fa setmanes que viu a l'hospital, tot el dia tancada en una habitació que li sembla una gàbia. És pel seu bé, li ho han explicat mil vegades. Però està molt fluixa. Tan fluixa, que no pot arriscar-se a agarrar ni un mal refredat... Però és tan avorrit!

Si poguera anar de tant en tant a la sala de jocs, no estaria tan enfadada. Però no la deixen ni traure el cap per la porta. Ni tan sols el nas! Tampoc pot rebre visites, llevat dels pares. Qualsevol altra visita ha de quedar-se al corredor, mirar a través del vidre de la porta i parlar amb ella per telèfon. Per telèfon! T'ho pots creure?

Com no ha d'estar enfadada, per més que siga el seu aniversari? El pare l'abraça amb molta tendresa i li diu quasi a cau d'orella: - Moltes felicitats, xiqueta meua! I després li planta huit besos sorollosos en el cap pelat. Un bes per any, com està manat! La mare l'abraça també. - Moltes felicitats, perla! I, com el pare, li besa huit vegades el cap espulpat. Mara somriu a pesar seu.

Què sè?

- Expressar-me amb educació.
- Les lletres de l'alfabetari.

Què vull saber?

- Paraules sobre la salut.
- Escriure oracions amb sentit.

3 **3r** **3r**

Els besos a les galtes també estan prohibits. Com eixir de l'habitació. Com rebre visites. Per això els pares la besen sempre al cap. I la veritat és que li agrada. Li agrada perquè al cap li caben més besos que a les galtes. Però molts més, on va a parar! I també perquè els llavis dels pares, suaus i càlids, li fan unes cosquerelles que... que... Que no té més remei que riure!

-Ha, ha, ha, ha!

Llavors la mare assenyaia cap a la porta i diu: -Mira qui ha vingut a felicitar-te!

Mara alça el cap i veu moltes cares somrients a l'altre costat del vidre. La de la iaia Emilia. La del iaio Quim. La de la iaia Teresa. La dels oncles Andreu i Pep. La de la tia Carme. Fins i tot les de Martina i Daniel, els seus cosins! Mara torna a somriure contra la seua voluntat. Té una família de sardines en llanda! Totes les boques somrients de l'altre costat del vidre es mouen alhora.

-Per molts anys, Mara! -criden.

El pare encén les candeletes del pastís mentre l'anima: -Vinga, Mara! Demana un desig i bufa amb força!

TERESA BROSETA
Supermara, superheroïna per sorpresa (adaptació)

Per a riure

Un home va a la consulta perquè té molt de dolor.

-Bon dia, en què et puc ajudar?

-Doctora, mire, em fa mal tot el cos.

-Tot? Això com pot ser?

-Em toque el colze, i em fa mal. Em toque el genoll i, uf, encara més mal. Em toque el nas, i també.

-Deixe'm veure... Vosté el que té és el dit trencat!

En grups, expliqueu-vos algun acudit.

LLEGIM I COMPREMEM 1

• Creieu que és important tindre salut? Per què?
• Qui s'encarrega de comprovar que creixem sans? On i quan us fan revisions mèdiques?

1. Quin és el nom de la protagonista de la lectura?
Màr **Mara** **Marga** **Marta**

2. On viu des de fa setmanes? Per què?

3. Com se sent la xiqueta? Per quin motiu penses que es trobentíries en el seu cas?

12 dotze

1 LLEGIM I COMPREMEM

4. La lectura parla d'un dia especial perquè...

- la xiqueta podrà anar a la sala de jocs.
- és l'aniversari de la mare i li han portat un regal.
- és l'aniversari de la protagonista i fa 8 anys.

5. Qui explica la història?

La protagonista. Un narrador extern. El pare de la xiqueta.

6. Quines coses té prohibides Mara? Per què?

7. Troba en el text...

- Dues paraules o expressions que s'utilitzen amb persones a qui s'estima molt.
- Una expressió que signifiqui **en veu baixa**.
- Una paraula que signifiqui el mateix que **pelat**.

8. Per què la xiqueta té el cap pelat? Què li agrada de tindre el cap així?

9. Relaciona cada onomatopeia amb el seu significat i escriu una oració amb cada una.

plor	nyam-nyam
riure	ue, ue
menjar	ha, ha, ha
fàstic	ecs

10. Comenta amb la parella altres onomatopeies que coneixes.

Comprensió lectora amb activitats d'observació, reflexió i treball de les emocions i els valors.

PENSEM 1

L'alfabet

1. Escolta, llig i memoritza l'alfabet.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

L'alfabet té 26 lletres, 21 consonants i 5 vocals. La ce trencada és el nom de la lletra quan porta aquest signe, (ç). En el diccionari, les paraules apareixen ordenades segons l'alfabet.

2. Quin d'aquests llibres és un diccionari? Encercla'l.

3. Escriu en ordre alfabètic els noms de cinc objectes de la classe. Corregiu l'activitat per parelles amb l'ajuda del diccionari.

Individual

Per parelles

14 catorze

1 PENSEM

Els dígrafs

Fem els deures al despatx de mare?

No puc, m'he de preparar la bossa per a anar a la platja.

Els dígrafs són parelles de lletres que representen un sol so: gu, qu, ny, ll, rr, ss, tg, tj, tx...

4. Copia les paraules de la conversa que tenen dígrafs.

5. Algunes d'aquestes paraules tenen dígrafs. Encercla'ls.

muntanya

llapis

estoig

motxilla

aneguet

classe

equipatge

jutjat

carro

ordinador

6. Escolta i completa les paraules amb el dígraf corresponent.

pa.ar

me.e

casta.a

pi.a

me.a

pla.a

pi.arra

endo.

Dictat

7. Escolta i escriu.

15 quinze

Reflexió gramatical, per a conèixer l'estructura de la llengua.

APRENEM PARAULES 1

1. Llegeix en veu alta i numereu segons l'escena. **El centre de salut**

☐ xeringa	☐ esparadrap	☐ xarop
☐ termòmetre	☐ tireta	☐ careta
☐ cotó-en-pel	☐ aigua oxigenada	☐ escaiola
☐ radiografia	☐ infermer o infermera	☐ metge o metgessa
☐ farmaciola	☐ llitera	☐ ambulància

Ampliació del vocabulari de la seqüència.

APRENEM PARAULES 1

2. En un full giratori, anoteu els noms de tots els oficis que identifiqueu en l'escena i escriviu-los en femení i en masculí. En acabant, afegeix-ne un parell més que trobeu a faltar.

3. Comenteu per quins motius es pot anar a un centre de salut.

4. Relaciona cada cosa amb la utilitat que té.

- termòmetre - Tapar una ferida xicoteta.
- escaiola - Desinfectar una ferida.
- tireta - Curar el mal de gola.
- aigua oxigenada - Immobilitzar un os trencat.
- xarop - Prendre la temperatura del cos.

5. Quins altres objectes s'usen en una consulta per a atendre els pacients? En grups de quatre, feu memòria i completeu una llista per torns.

6. Què signifiquen aquests senyals?

7. Les paraules destacades de les oracions són incorrectes. Escriu les paraules pròpies del valencià on calga.

vertigen llitera crosses farmaciola esquinç

- Joana ha entropessat i s'ha fet un esguince.
- Marc es va marejar perquè tenia vértig.
- El botiquí està a la planta baixa de l'escola.
- La zeladora va portar la camilla a la sala de cures intensives.
- Com que t'has trencat la cama, necessitaràs muletes.

désset 17

PARLEM 1

Interpretem rols

1. Escolteu els dos diàlegs i comenteu quin demostra un comportament adequat. Justifiqueu les respostes.

Diàleg A Diàleg B

2. En grups, seguïu aquestes instruccions i representeu una situació en un centre sanitari.

- Trieu quin paper representareu: pacient (i la malaltia), ofici, persona acompanyant...
- Prepareu la intervenció durant un minut.
- Representeu, amb educació i respecte, la situació davant de la classe.

3. Per parelles, observeu els cartells i comenteu.

- On els podeu trobar?
- Quin missatge transmeten? Ho fan de manera clara i directa?
- Són importants aquestes campanyes per a la societat?
- Quin pensu que és el millor mitjà de difusió: xarxes socials, ràdio, televisió...?

4. Mireu el vídeo i expliqueu què és el Pla Bé. En acabant, comenteu quins hàbits del Pla Bé seguïu habitualment.

18 diuit

Foment de l'expressió oral.

Reptes i tasques cooperatives molt senzilles, per a posar en pràctica les competències.

ESCRIVIM 1

El final d'una història

1. Llig aquest altre fragment de *Supermara*.

-Mara, tens aci un regal per obrir. A veure si encertes de qui és!
Mara pensa amb totes les seues forces. Ja ha rebut molts regals, i de molta gent. Qui més li envia un regal?
-Una pista... -demana, fent cara de llàstima. El pare diu:
-No és d'una persona només.
La mare remata:
-És de moltes.
Els ulls de Mara s'il·luminen.
-De l'escola? -pregunta, nerviosa.
-Premi! -exclama el pare. I li lliura el paquet.

2. Feu una pluja d'idees i poseu en comú quin regal faríeu a Mara si fóreu els seus companys i companyes de classe.

Dossier d'escriptura

3. Tria un dels regals que heu comentat i descriu-lo detalladament.

- Què és?
- Com és? (grandària, forma, colors...)
- Per a què serveix? On es compra o com s'elabora?

4. Inventa com podria continuar el fragment a partir del regal de l'activitat 3.

- Què fa Mara amb el regal?
- On va?

Pràctiques d'escriptura pautades i de complexitat creixent.

Activitats de consolidació i d'autoavaluació amb rúbriques.

FEM PINYA 1

Inventem un eslògan

1. En grups, fixeu-vos bé en aquest cartell i identifiqueu les dades de la fitxa.

• El tipus de publicació.
• L'eslògan o missatge.
• L'entitat que publica el cartell.
• El significat de la imatge.
• Informació addicional.

2. Expliqueu què és una ONG. Si no ho sabeu, busqueu informació en Internet i compartiu-la amb la resta de la classe.

3. Organitzeu la classe en tres grups, investigueu i anoteu altres ONG que treballen en els camps de...

- La medicina.
- L'educació.
- El medi ambient.

4. Per grups, inventeu un eslògan per a una campanya d'alguna de les ONG anteriors. Podeu incloure alguna imatge.

20 vint

REPASSEM 1

1. Ara ja sé...

Dir l'abecedari.

Reconèixer els dígrafs: qu, gu, ll, ny, rr, ss, tg, tj, tx...

Moltes paraules relacionades amb la salut.

Inventar el final d'una història.

Representar un diàleg.

La importància de les ONG.

2. Completa les oracions perquè tinguen sentit.

- M'he trencat una cama, així que camine amb ajuda d'unes c...
- Uf! Quin tall! T'hauràs de posar una t...
- Al corredor hi ha una f... amb material per a curar.
- M'han receptat x... per al mal de gola.
- L... que em va vacunar era simpàtic.
- Ens posem c... per a evitar la transmissió del virus.

3. Escriu...

- Una paraula que continga ny.
- Un verb amb ss.
- Un menjar que t'agrade que tinga rr.
- Un menjar que no t'agrade gens que continga ss.
- Un adjectiu amb ig.
- Els noms de quatre familiars teus en ordre alfabètic.

4. Explica què és una ONG i posa algun exemple.

5. Marca les afirmacions veritables.

- Les campanyes publicitàries solen tindre un eslògan.
- Un eslògan és una frase curta.
- La publicitat serveix només per a vendre coses.
- En els cartells publicitaris la imatge és important.

21

QUADRE DE CONTINGUTS I SABERS BÀSICS

	ODS	Llegim i compremem	Pensem	Aprenem paraules	Parlem	Escrivim	Fem pinya (Repte)
1	La salut és un tresor 	<i>Supermara</i> (Teresa Broseta)	L'alfabet Els dígrafs	El centre de salut	Interpretem rols	El final d'una història	Inventem un eslògan
2	Quina animalada! 	<i>Nuvolet</i> (Joaquín G. Caturla)	La síl·laba tònica La <i>h</i>	Els animals domèstics	Juguem	La descripció	Recitem en moviment
3	El món màgic 	<i>Salma</i> (Joaquina Barba)	Paraules i síl·labes La <i>g</i> i la <i>j</i>	Els éssers fantàstics	Què fem amb el fem?	L'endevinalla	Creem un guió il·lustrat
4	Jo pregunte, tu respons 	<i>L'entrevista</i> (Equip Bromera)	El nom	La premsa	Fem una entrevista	El relat	Fem un diari
5	Que bo! 	<i>Hansel i Gretel</i> (Jacob Grimm i William Grimm)	La <i>g</i> , <i>gu</i> i <i>gü</i>	Els aliments saludables	Mengem bé	La recepta de cuina	Elaborem un menú saludable
6	Fem un viatge? 	<i>Els poemes</i> (Fina Girbés)	La <i>tg</i> i la <i>tj</i> Paraules acabades en <i>ig</i>	Els viatges	Fem poesia	La descripció d'un lloc	Viatgem

QUADRE DE CONTINGUTS I SABERS BÀSICS

	ODS	Llegim i comprenem	Pensem	Aprenem paraules	Parlem	Escrivim	Fem pinya (Repte)
7	Quins artistes! Ciutats i comunitats sostenibles 	<i>Els ninots</i> (Josep Antoni Fluixà)	La ç i la z L'adjectiu	Les festes populars	Anem de festa?	El còmic i el teatre	Eixim a escena
8	La mar de divertit! Fam zero 	<i>Per què la mar és salada</i> (Gemma Pasqual)	La s i la ss Indefinites i interrogatius	El port	Demaneu desitjos	El conte cooperatiu	Organitzem una recollida d'aliments
9	Música, mestres! Igualtat de gènere 	<i>Mozart</i> (Susana Ramírez)	La b i la v L'article	El concert	Viatgem al passat	El cartell	Redactem biografies
10	Per molts anys! Reducció de les desigualtats 	<i>El xiquet que volia una falda escocesa</i> (Adrián Novella)	Interrogació i exclamació El verb	La sastreria	Ens divertim	La invitació	Normalitzem la igualtat
11	Quin temps fa? Vida submarina 	<i>El botó viatger</i> (Teresa Broseta)	El punt Els temps verbals	L'oratge	Inventem un jeroglífic	El text predictiu	Elaborem un còmic
12	Lectures per a tots els gustos Educació de qualitat 	<i>El món de les lletres</i> (Ramon Guillem)	La coma L'apòstrof i la contracció	El llibre	Parlem de llibres	La diversió de llegir	Organitzem un contacontes

Seqüència 1

1 SITUACIÓ D'APRENTATGE INICIAL

3 SALUT I BENESTAR

Pàg. 10 i 11

Mara està enfadada perquè està malalta i no pot eixir de l'habitació de l'hospital.

Què fas tu per a animar-te quan no et trobes bé?

2 **Pàg. 18**

Un pacient no és respectuós amb el metge que l'atén.

Sabeu com comportar-vos quan aneu a una consulta mèdica?

3 **REpte O TASCA FINAL**

Pàg. 20

Observem un cartell de l'ONG Metges Sense Fronteres.

Sabeu inventar un eslògan per a una ONG?

Seqüència 2

1 SITUACIÓ D'APRENTATGE INICIAL

15 VIDA TERRESTRE

Pàg. 22 i 23

Nuvolet conta com va nàixer en la barraqueta d'un hort i uns xiquets li van posar el nom.

Què faríeu si trobàreu un animalet abandonat al carrer?

2 **Pàg. 29**

Parlem dels nostres animals domèstics.

Quina responsabilitat comporta tindre un animal domèstic?

3 **Pàg. 30**

Imaginem una situació en una tenda d'animals de companyia.

Sabeu interpretar els rols del comprador i el venedor de la tenda d'animals?

4 **REpte O TASCA FINAL**

Pàg. 32

Aprenem un poema sobre com la pluja afecta els éssers vius.

Us atreviu a fer un dictat corrent sobre la pluja?

Seqüència 3

1 SITUACIÓ D'APRENTATGE INICIAL

Pàg. 34

A la fada Salma la fa sentir bé seure als nenúfars.

Quins llocs de la natura us fan sentir bé?

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

2 Pàg. 42

El jardí de Salma ha patit els efectes de la contaminació.

Què podeu fer perquè els paisatges continuen sent verds?

3 REpte o TASCA FINAL

Pàg. 44

Aprenem com d'important és el reciclatge per a conservar el medi ambient.

Fem un còmic sobre el canvi climàtic?

Seqüència 4

1 SITUACIÓ D'APRENTATGE INICIAL

Pàg. 46

Martina, una alumna de 3r de Primària, ha escrit el conte guanyador del Premi Sambori.

Com ens podem assabentar d'aquest tipus de notícies?

8 TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC

2 Pàg. 54

Mirem l'entrevista que fa un xiquet a l'escriptora Maria Jesús Bolta.

A qui us agradaria entrevistar?

3 Pàg. 55

Escoltem la proposta de Maria Jesús Bolta per a escriure un relat.

Quin conte presentaries a un concurs literari?

4 REpte o TASCA FINAL

Pàg. 56

Us atreviu a elaborar i editar el diari de la fantasia amb creativitat?

Quines notícies duria el diari de la fantasia?

Supermara

Mara té motius per a estar enfadada. Un bon grapat de motius! Està enfadada perquè està malalta.

Ja fa setmanes que viu a l'hospital, tot el dia tancada en una habitació que li sembla una gàbia. És pel seu bé, li ho han explicat mil vegades. Perquè està molt fluixa. Tan fluixa, que no pot arriscar-se a agarrar ni un mal refredat... Però és tan avorrit!

Si poguera anar de tant en tant a la sala de jocs, no estaria tan enfadada. Però no la deixen ni traure el cap per la porta. Ni tan sols el nas! Tampoc pot rebre visites, llevat dels pares. Qualsevol altra visita ha de quedar-se al corredor, mirar a través del vidre de la porta i parlar amb ella per telèfon. Per telèfon! T'ho pots creure?

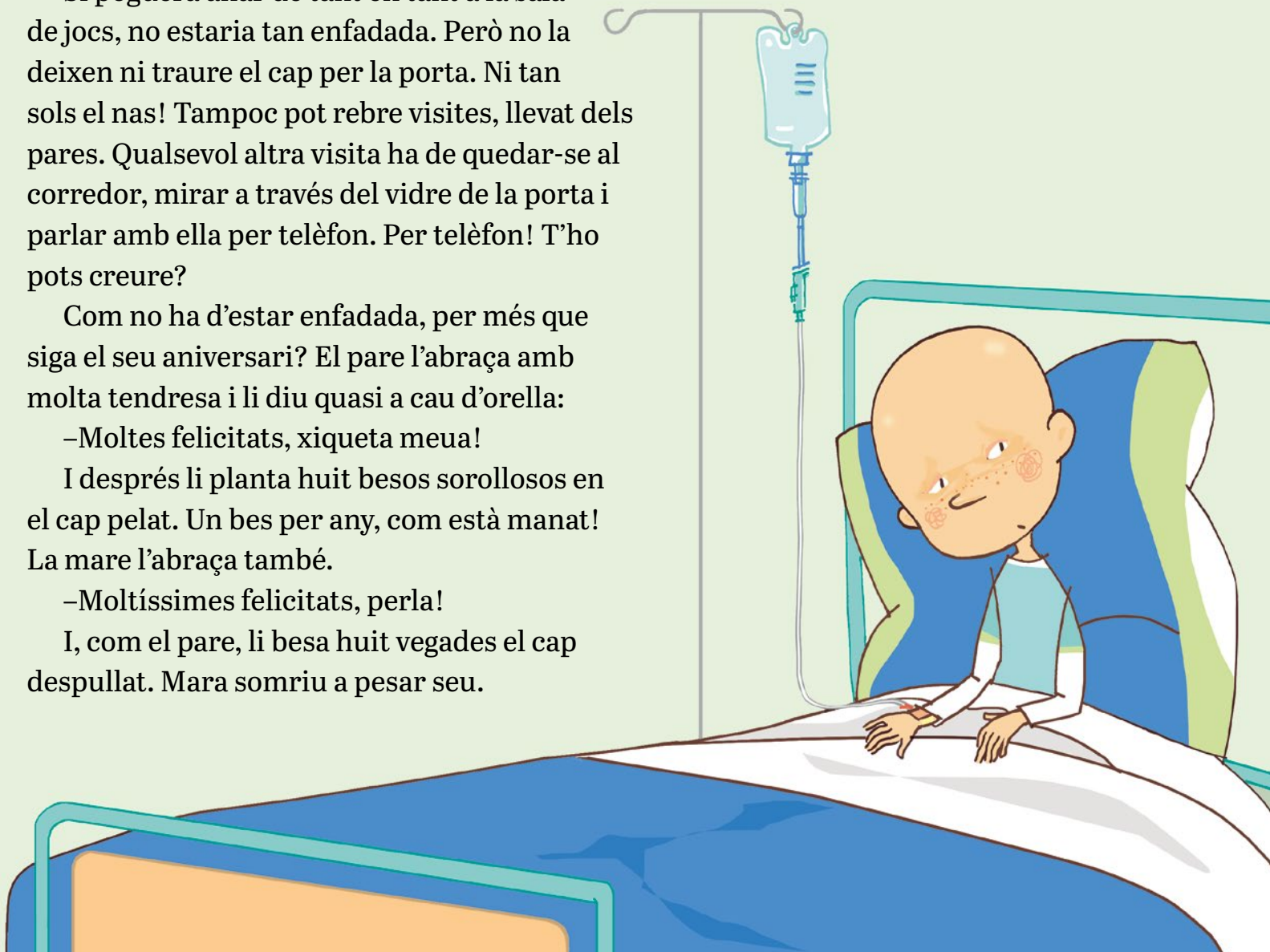
Com no ha d'estar enfadada, per més que siga el seu aniversari? El pare l'abraça amb molta tendresa i li diu quasi a cau d'orella:

– Moltes felicitats, xiqueta meua!

I després li planta huit besos sorollosos en el cap pelat. Un bes per any, com està manat! La mare l'abraça també.

– Moltíssimes felicitats, perla!

I, com el pare, li besa huit vegades el cap despullat. Mara somriu a pesar seu.

Què sé?

- Expressar-me amb educació.
- Les lletres de l'abecedari.
- ...

Què vull saber?

- Paraules sobre la salut.
- Escriure oracions amb sentit.
- ...

Els besos a les galtes també estan prohibits. Com eixir de l'habitació. Com rebre visites. Per això els pares la besen sempre al cap. I la veritat és que li agrada. Li agrada perquè al cap li caben més besos que a les galtes. Però molts més, on va a parar! I també perquè els llavis dels pares, suaus i càlids, li fan unes cosquerelles que... que... Que no té més remei que riure!

–Ha, ha, ha, ha!

Llavors la mare assenyala cap a la porta i diu:

–Mira qui ha vingut a felicitar-te!

Mara alça el cap i veu moltes cares somrients a l'altre costat del vidre. La de la iaia Emília. La del iaio Quim. La de la iaia Teresa. La dels oncles Andreu i Pep. La de la tia Carme. Fins i tot les de Martina i Daniel, els seus cosins! Mara torna a somriure contra la seua voluntat. Té una família de sardines en llanda! Totes les boques somrients de l'altre costat del vidre es mouen alhora.

–Per molts anys, Mara! –criden.

El pare encén les candeletes del pastís mentre l'anima:

–Vinga, Mara! Demana un desig i bufa amb força!

Per a riure

Un home va a la consulta perquè té molt de dolor.

–Bon dia, en què el puc ajudar?

–Doctora, mire, em fa mal tot el cos.

–Tot? Això com pot ser?

–Em toque el colze, i em fa mal. Em toque el genoll i, uf, encara més mal. Em toque el nas, i també.

–Deixe'm veure... Vosté el que té és el dit trencat!

En grups, expliqueu-vos algun acudit.

TERESA BROSETA

Supermara, superheroïna

per sorpresa (adaptació)

- Creieu que és important tindre salut? Per què?
- Qui s'encarrega de comprovar que creixem sans? On i quan us fan revisions mèdiques?

1. Quin és el nom de la protagonista de la lectura?

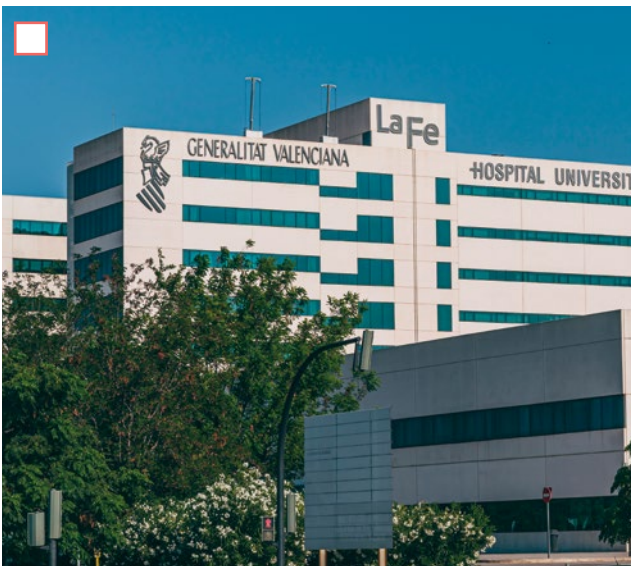
Mar

Mara

Marga

Marta

2. On viu des de fa setmanes? Per què?

3. Com se sent la xiqueta? Per quin motiu penses que es troba així? I tu, com et sentiries en el seu cas?

4. La lectura parla d'un dia especial perquè...

- la xiqueta podrà anar a la sala de jocs.
- és l'aniversari de la mare i li han portat un regal.
- és l'aniversari de la protagonista i fa 8 anys.

5. Qui explica la història?

- La protagonista.
- Un narrador extern.
- El pare de la xiqueta.

6. Quines coses té prohibides Mara? Per què?

7. Troba en el text...

- Dues paraules o expressions que s'utilitzen amb persones a qui s'estima molt.
- Una expressió que signifiqui **en veu baixa**.
- Una paraula que signifiqui el mateix que **pelat**.

8. Per què la xiqueta té el cap pelat? Què li agrada de tindre el cap així?

9. Relaciona cada onomatopeia amb el seu significat i escriu una oració amb cada una.

plor	•	nyam-nyam
riure	•	ue, ue
menjar	•	ha, ha, ha
fàstic	•	ecs

10. Comenta amb la parella altres onomatopeies que coneixeu.

- Recordes l'última vegada que et vas quedar a casa perquè no et trobaves bé? Què et passava? Què vas fer per a recuperar-te?
- Quan estem malalts, potser ens abelleix abraçar ben fort el nostre peluix. Què sols fer tu?
- Què podem fer per a ajudar a algú altre quan no se sent bé?

© Toni Cabo

L'alfabet

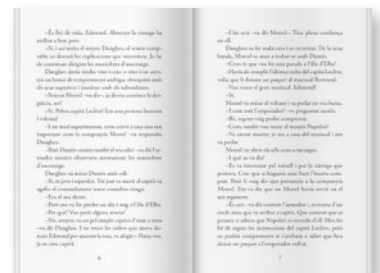
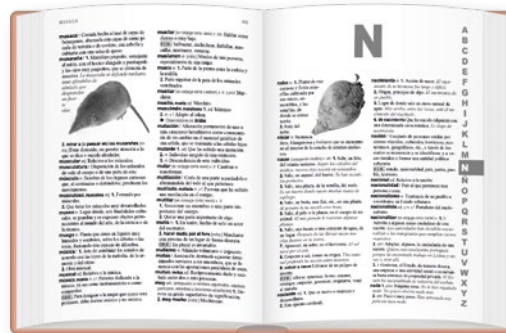
1. Escolta, llig i memoritza l'alfabet.

L'alfabet té 26 lletres, 21 consonants i 5 vocals. La ce trencada és el nom de la lletra c quan porta aquest signe, (ç).

En el diccionari, les paraules apareixen ordenades segons l'alfabet.

2. Quin d'aquests llibres és un diccionari? Encercla'l.

3. Escriu en ordre alfabètic els noms de cinc objectes de la classe. Corregiu l'activitat per parelles amb l'ajuda del diccionari.

individual

per parelles

Els dígrafs

Fem els deures al despatx de ma mare?

No puc, m'he de preparar la bossa per a anar a la platja.

Els **dígrafs** són parelles de lletres que representen un sol so: **gu, qu, ny, ll, rr, ss, tg, tj, tx...**

4. Copia les paraules de la conversa que tenen dígrafs.

5. Algunes d'aquestes paraules tenen dígrafs. Encercla'ls.

muntanya
classe

llapis
equipatge

estoig
jutjat

motxilla
carro

aneguet
ordinador

6. Escolta i completa les paraules amb el dígraf corresponent.

pa...ar
me...a

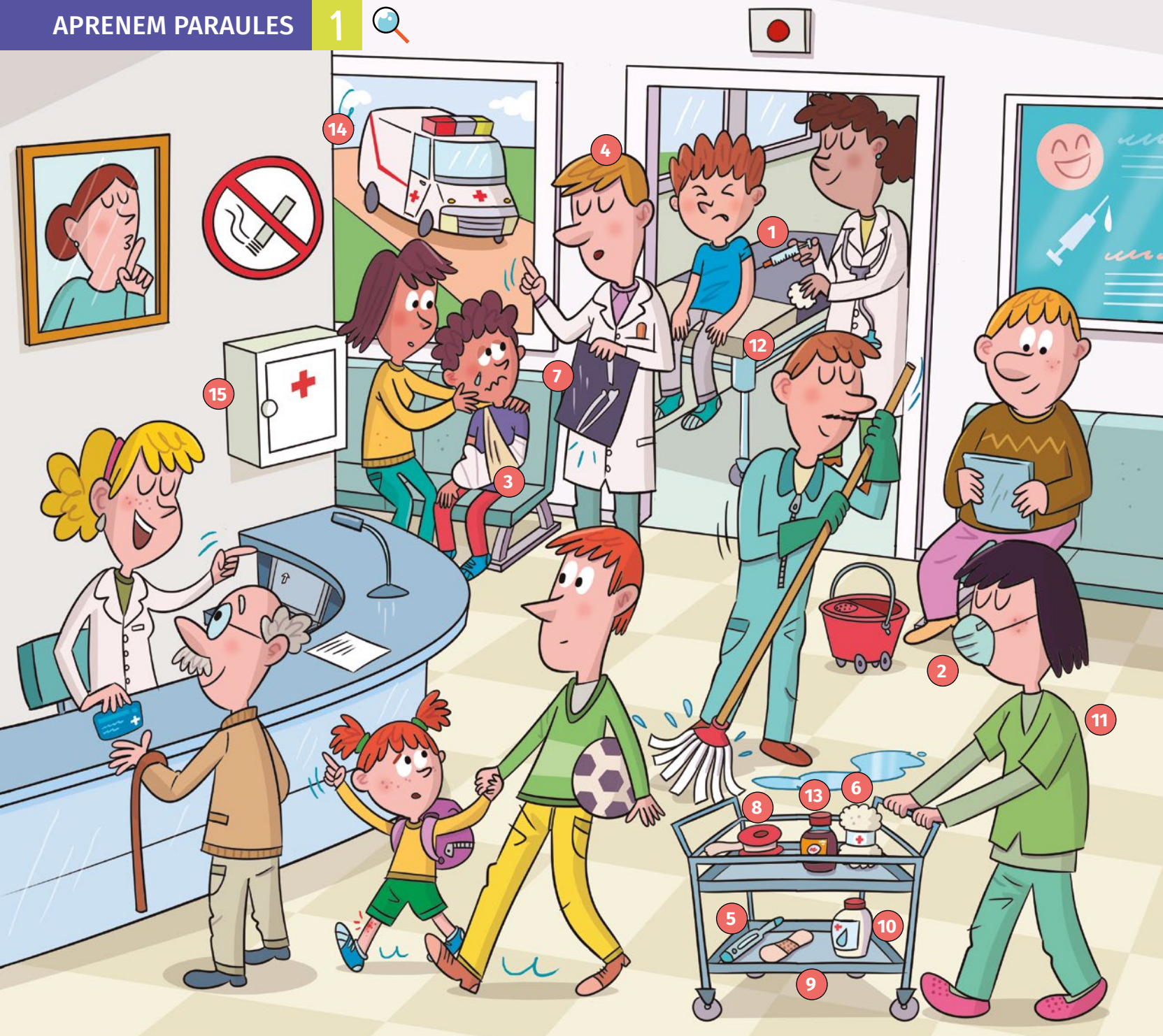
me...e
pla...a

casta...a
pi...arra

pi...a
endo...

Dictat

7. Escolta i escriu.

1. Llegiu en veu alta i numereu segons l'escena.

El centre de salut

- xeringa
- termòmetre
- cotó-en-pèl
- radiografia
- farmaciola

- esparadrap
- tireta
- aigua oxigenada
- infermer o infermera
- llitera

- xarop
- careta
- escaiola
- metge o metgessa
- ambulància

2. En un full giratori, anoteu els noms de tots els oficis que identifiqueu en l'escena i escriviu-los en femení i en masculí. En acabant, afegiu-ne un parell més que trobeu a faltar.

3.   Comenteu per quins motius es pot anar a un centre de salut.

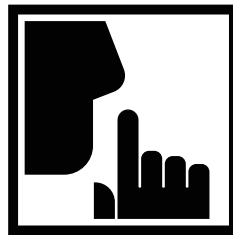
4. Relaciona cada cosa amb la utilitat que té.

termòmetre •
escaiola •
tireta •
aigua oxigenada •
xarop •

• Tapar una ferida xicoteta.
• Desinfectar una ferida.
• Curar el mal de gola.
• Immobilitzar un os trencat.
• Prendre la temperatura del cos.

5. Quins altres objectes s'usen en una consulta per a atendre els pacients? En grups de quatre, feu memòria i completeu una llista per torns.

6.   Què signifiquen aquests senyals?

7. Les paraules destacades de les oracions són incorrectes. Escriu les paraules pròpies del valencià on calga.

vertigen

llitera

crosses

farmaciola

esquinç

- Joana ha entropessat i s'ha fet un **esguince**.
- Marc es va marejar perquè tenia **vèrtig**.
- El **botiquí** està a la planta baixa de l'escola.
- La zeladora va portar la **camilla** a la sala de cures intensives.
- Com que t'has trencat la cama, necessitaràs **mulettes**.

Interpretem rols

1. Escolteu els dos diàlegs i comenteu quin demostra un comportament adequat. Justifiqueu les respostes.

Diàleg A

Diàleg B

2. En grups, seguiu aquestes instruccions i representeu una situació en un centre sanitari.

1) Trieu quin paper representareu: pacient (i la malaltia), ofici, persona acompanyant...

2) Prepareu la intervenció durant un minut.

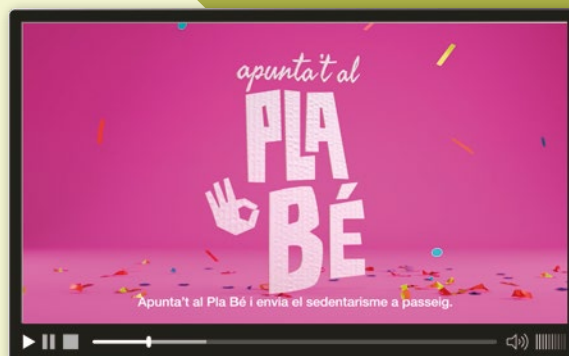
3) Representeu, amb educació i respecte, la situació davant de la classe.

3. Per parelles, observeu els cartells i comenteu.

- On els podeu trobar?
- Quin missatge transmeten? Ho fan de manera clara i directa?
- Són importants aquestes campanyes per a la societat?
- Quin pensen que és el millor mitjà de difusió: xarxes socials, ràdio, televisió...?

4. Mireu el vídeo i expliqueu què és el Pla Bé. En acabant, comenteu quins hàbits del Pla Bé seguïu habitualment.

El final d'una història

1. Llig aquest altre fragment de *Supermara*.

–Mara, tens ací un regal per obrir. A veure si encertes de qui és!
Mara pensa amb totes les seues forces. Ja ha rebut molts regals, i de molta gent. Qui més li envia un regal?
–Una pista... –demana, fent cara de llàstima. El pare diu:
–No és d'una persona només.
La mare remata:
–És de moltes.
Els ulls de Mara s'il·luminen.
–De l'escola? –pregunta, nerviosa.
–Premi! –exclama el pare. I li lliura el paquet.

2. Feu una pluja d'idees i poseu en comú quin regal faríeu a Mara si fóreu els seus companys i companyes de classe.

Dossier d'escriptura

3. Tria un dels regals que heu comentat i descriu-lo detalladament.

- Què és?
- Com és? (grandària, forma, colors...)
- Per a què serveix? On es compra o com s'elabora?

4. Inventa com podria continuar el fragment a partir del regal de l'activitat 3.

- Què fa Mara amb el regal?
- On va?
- Amb qui juga?

5. Per parelles, argumenteu quin d'aquests regals és realment el del llibre.

© Toni Cabo

Inventem un eslògan

1. En grups, fixeu-vos bé en aquest cartell i identifiqueu les dades de la fitxa.

- El tipus de publicació.
- L'eslògan o missatge.
- L'entitat que publica el cartell.
- El significat de la imatge.
- Informació addicional.

2. Expliqueu què és una ONG. Si no ho sabeu, busqueu informació en Internet i compartiu-la amb la resta de la classe.
3. Organitzeu la classe en tres grups, investigueu i anoteu altres ONG que treballen en els camps de...
- La medicina.
 - L'educació.
 - El medi ambient.
4. Per grups, inventeu un eslògan per a una campanya d'alguna de les ONG anteriors. Podeu incloure alguna imatge.

1. Ara ja sé...

Dir l'abecedari.	☐	☐	☐
Reconèixer els dígrafs: qu, gu, ll, ny, rr, ss, tg, tj, tx...	☐	☐	☐
Moltes paraules relacionades amb la salut.	☐	☐	☐
Inventar el final d'una història.	☐	☐	☐
Representar un diàleg.	☐	☐	☐
La importància de les ONG.	☐	☐	☐

2. Completa les oracions perquè tinguin sentit.

- M'he trencat una cama, així que camine amb ajuda d'unes c.....
- Uf! Quin tall! T'hauràs de posar una t.....
- Al corredor hi ha una f..... amb material per a curar.
- M'han receptat x..... per al mal de gola.
- L'..... que em va vacunar era simpàtic.
- Ens posem c..... per a evitar la transmissió del virus.

3. Escribeu...

- Una paraula que continga **ny**.
- Un verb amb **ss**.
- Un menjar que t'agrade que tinga **rr**.
- Un menjar que no t'agrade gens que continga **ss**.
- Un adjectiu amb **ig**.
- Els noms de quatre familiars teus en ordre alfabètic.

4. Explica què és una ONG i posa algun exemple.

5. Marca les afirmacions verdaderes.

- Les campanyes publicitàries solen tindre un eslògan.
- Un eslògan és una frase curta.
- La publicitat serveix només per a vendre coses.
- En els cartells publicitaris la imatge és important.

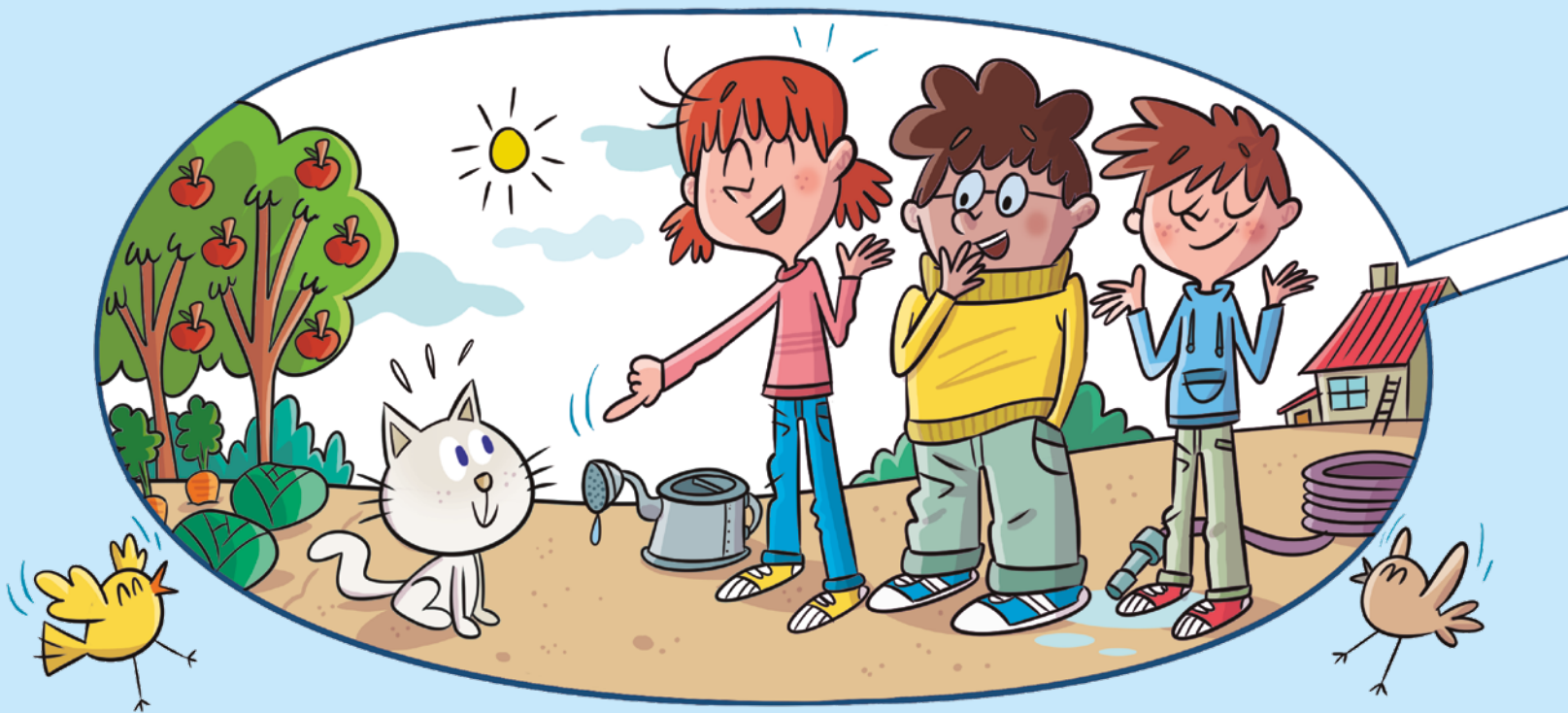

Nuvolet

Abans de començar a contar-vos esta història tan bonica i extraordinària, voldria dir-vos algunes coses que trobe que són molt importants i potser un poc increïbles: la primera és que tinc un nom una miqueta estrany, em diuen Nuvolet; la segona és que... jo soc un gat.

Sí, ja ho he dit, soc un gat que té un bon grapat d'anys; un gat vell, vaja! Però això, ben mirat, no és tan extraordinari; tots sabeu que els gats tenim set vides, així que potser no soc tan vell... O qui sap si una flauta de canya que tinc, una flauta molt especial perquè té poders, m'ajuda a passar la vida. Però el que verdaderament és superimportant, i això ho sap molt poca gent perquè per a mi és com un secret, és que jo sé parlar com vosaltres. Sí! Vull dir que puc parlar amb les persones i amb altres animals.

Pel que fa al meu nom, Nuvolet, d'entrada pot semblar un poc estrany, però també haureu de reconèixer que és ben original. Me'l van posar fa molt de temps una xiqueta i els seus amics que vivien per ací, en este mateix jardí on jo visc, quan el jardí encara era un hort.

Què sé?

- Les síl·labes d'una paraula.
- Noms d'animals domèstics.
- ...

Què vull saber?

- Paraules augmentatives.
- Descriure animals.
- ...

Per què em van dir així? Suppose que pel color de la meua pell. Resulta que la meua mare tenia una pell sedosa, blanca com la neu, i uns ulls grans i verds com dos caramels de menta. El meu pare, d'altra banda, era un gatot fort amb el pelatge tan negre com una nit sense lluna i uns ulls del color de la mel.

El dia que jo vaig nàixer, segons m'han dit, havia caigut una d'eixes tempestes de començament d'estiu: molts trons, un ruixat de gotes grans i gruixudes que dura un moment i prou. Però quan la tempesta ja s'havia allunyat i tan sols rodaven pel cel uns quants núvols menuts de color gris, la meua mare es va refugiar dins la barraqueta on la família que vivia en l'hort guardava les coses per a treballar. I allí, en un racó d'aquella barraqueta de llauradors, entre les llegones, les canyes i els cabassos d'espart per a arreplegar l'ametla, vaig nàixer jo.

JOAQUIM G. CATURLA. *Nuvolet* (adaptació)

Per a pronunciar millor

Un caragol ben encaragolat,
qui serà qui el desencaragolarà?
Jo seré qui el desencaragolaré
perquè desencaragolar sé.

En grups, practiqueu la
pronunciació per torns.

MEUUU!

- On hem de dur els animals quan estan malalts?
- Podem tindre qualsevol tipus d'animal a casa? Per què?

1. Escriu el nom del protagonista de la lectura.

Tronada

Nuvolet

Pedregada

2. Qui li posà el nom a Nuvolet? Per què?

3. Indica si és verdader o fals. Després, corregeix les falses.

Nuvolet ha nascut fa poc.

V

F

La mare tenia una pell sedosa i uns ulls grans.

El gat va nàixer a l'aire lliure.

A Nuvolet no li agrada gens el seu nom.

4. La lectura parla d'un gat especial perquè...

- té 7 vides. pot parlar amb persones i animals. no té por de l'aigua.

5. Qui explica la història?

- Un narrador extern. El pare del protagonista. El protagonista.

6. Explica qui són aquests personatges que apareixen al dibuix de la lectura i com ho has sabut.

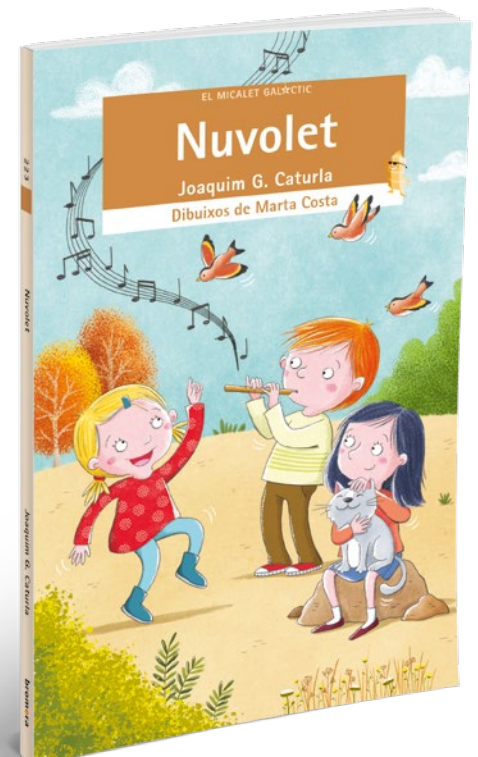

7. Busca en un diccionari tradicional o en línia el significat de les paraules següents.

gruixut llegona espart cabàs

8. Segueix els exemples i fes augmentatius amb la resta de paraules.

-ot	super-
gat → gatot	important → superimportant
gos →	bo →
núvol →	trista →
animal →	intelligent →

- Què faríeu si trobàreu un animal abandonat al carrer? Com l'ajudaríeu?
- Heu adoptat alguna vegada un animal o coneixeu algú que ho haja fet? Conteuh-o.

La síl·laba tònica

S'anomena **síl·laba** cada un dels colps de veu que fem quan pronunciem una paraula: lli-bre-ta.

La **síl·laba tònica** és la que es pronuncia amb més força en una paraula: lli-**bre**-ta.

Les **síl·labes àtones** són les que es pronuncien amb menys intensitat: lli-bre-**ta**.

1. Escriu quantes síl·labes té cada paraula, com en l'exemple.

elefant 3

rinoceront

lleó

caragol

nyu

mamut

guepard

hipopòtam

cérvol

cocodril

dinosaure

gasela

2. Escolta les paraules, separa-les en síl·labes i assenyala la síl·laba tònica. Fixa't en l'exemple.

ordinador: or - di - na - **dor**

• telèfon: ...

• amics: ...

• cançó: ...

• jardí: ...

• plàtan: ...

• barraqueta: ...

• caramel: ...

• sedosa: ...

• bonica: ...

• xiqueta: ...

• Nuvolet: ...

• lluna: ...

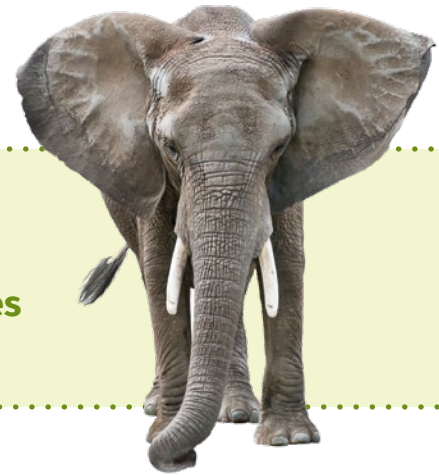
3. En grups, cada un dels membres escriu una paraula de l'escola i qui està a la dreta diu quantes síl·labes té i quina és la síl·laba tònica. Completeu la roda tres vegades.

Pati!

Pa-ti, dues síl·labes,
pa és la tònica.

La ll

La lletra **l** pot aparéixer **al principi**, **enmig** i **al final** de paraula: lupa, elefant, bassal...

La **ll** només apareix en algunes paraules **entre dues vocals**: aquarel·la, novel·la, anullar...

4. Classifica les paraules següents segons s'escriuen amb **l** o amb **ll**.

maleta col·legi síl·laba gorilla elegant
 il·lusió calavera tranquil·litat escola col·lecció
 col pol·len salat pel·lícula fila cèl·lula

Paraules amb l	
Paraules amb ll	

5. Memoritza com s'escriuen les paraules de l'activitat 4. Després, cobreix-la amb un paper i completa amb **l** o **ll**.

co...egi gori...a co... esco...a po...en
 pe...ícula e...egant ca...avera co...ecció sa...at
 sí...aba i...usió tranqui...itat ma...eta cè...ula

6. Les paraules destacades contenen errades. Copia les oracions correctament.

- La metgessa m'ha dit que tinc **alèrgia** a la pols.
- El sol és l'**estrel·la** del sistema solar.
- Tot l'alumnat **colabora** per mantindre l'escola neta.
- El mag va **iluminar** la sala amb ciris.

Dictat

7. Feu un dictat cooperatiu per parelles. Un membre dicta, l'altre escriu. Després intercanvieu-vos els papers.

1. Llegiu en veu alta i numereu segons l'escena.

Els animals domèstics

- conill
- gat
- hámster
- pinso
- gossa

- collar
- gos
- tortuga
- periquito
- abeurador

- joguet
- peixera
- terrari
- gàbia
- menjadora

2. Les oracions següents contenen castellanismes. Escriu les paraules valencianes al costat i consulta el diccionari en cas de dubte.

- El pardalet està dins de la **jaula**.
- Al meu gos li agrada el **pienso**.
- El **loro** de Joan té uns colors molt vius.
- Recorda posar aigua en el **bebedero**.
- Els periquitos han escampat el menjar del **comedero**.
- La meua té el **pic** esmolat.

3. Completa amb l'acció que fa cada animal.

vota nadant volen repta camina enfila

- La serp pel terrari.
- La gosseta al costat de la seua ama.
- Els peixos passen el dia
- Els canaris molt alt.
- La granota d'una pedra a una altra.
- La mona s'..... a la palmera.

4. Fes una llista d'animals tan llarga com siga possible.

Animals domèstics	Animals salvatges

- Esteu d'acord amb totes les opcions? Hi ha animals que poden ser salvatges i domèstics?

5. Comenta amb els teus companys i companyes de taula si tu o un familiar teniu un animal domèstic.

- Quin i com és?
- Quina responsabilitat comporta tindre un animal domèstic?
- És millor comprar o adoptar? Per què?
- Si no en tens cap, en voldries un?

Juguem

1. Relaciona cada animal amb la seua onomatopeia i el verb associat.

• gos	• meu-meu (maular)
• gat	• quiquiriquic (cantar)
• gall	• cloc-cloc (cloquejar)
• gallina	• bub-bub (lladrar)

Quines onomatopeies més coneixes? Dis-les en veu alta.

2. Per parelles, seguiu aquestes instruccions i representeu una situació en una tenda d'animals de companyia.

- Imagineu que esteu en una tenda d'animals. Hi ha un hàmmster que està avorrit d'estar a la botiga i no troba amo i un xiquet o xiqueta que vol trobar l'animalet de companyia ideal.
- Trieu quin paper representareu: xiquet/a o animalet.
- Prepareu la intervenció durant uns minuts.
- Representeu, amb educació i respecte, la situació davant de la classe.
- Podeu fer l'activitat en grups de tres introduint com a personatge el botiguer/a.

3. Com a gran grup juguem al gat i al ratolí.

Desenvolupament:

- Els alumnes es col·loquen en files (un darrere de l'altre i un al costat de l'altre) amb els braços oberts i agafats per les mans.
- Dos alumnes estan fora de les files (el ratolí i el gat). El gat persegueix el ratolí fins a atrapar-lo, moment en què canvien de rol.
- El ratolí pot demanar l'ajuda dels companys demanant «canvi», moment en què tots els components de les files giren 90 graus cap a la dreta i continuen agafant-se per les mans. Si torna a dir «canvi», tornen a la posició inicial.
- Es van fent canvis de ratolins i gats per tal que tot el món hi pugui participar.

Regles:

- No es poden traspassar les parets (els braços dels companys).
- Els «canvi» han de ser ràpids.
- És un joc de col·laboració.

Variants:

- Es pot fer amb dos gats i un ratolí.

La descripció

1. Completa els buits amb les paraules següents.

neta

contenta

blanc

verda

clara

negra

llarga

Una vegada hi havia un colom molt que es passejava a la vora d'un rierol. L'aigua del rierol era, Fins i tot es podien comptar les pedres redones que hi havia al fons. El colom, com que tenia molta set, s'abocà sobre l'aigua per a beure. Va ficar el bec a dins i després va alçar el cap enlaire per a empassar-se l'aigua.

Hi havia una formigueta molt S'estava passejant per l'altra banda del rierol i, com que també tenia set, es va enfilear en un bri d'herba que creixia prop de l'aigua per a poder beure millor... però amb tan mala sort que va caure dins. Sort que el colom veié la formiga que estava a punt d'ofegar-se i li acostà un bri d'herba i per a salvar-la.

La formiga estava molt, i el colom també perquè havia salvat la vida a la formigueta.

Però... heus ací que, mentre la formiga se n'anava cap al seu formiguer, va veure un home que venia per la vora del rierol. Era un caçador que volia matar el colom.

La formiga no s'ho va pensar dues vegades i corrents va anar cap a la vora de l'home, s'enfilà al seu peu i el picà ben fort al dit gros. L'home va fer un crit: «Aiii!».

I el colom, en sentir el crit, es va adonar del caçador i s'envolà cel amunt, amunt, fins que es va perdre de vista. I quan el caçador va voler disparar, ja no el va veure enlloc.

Faula d'Isop (adaptació)

Dossier d'escriptura

2. Tria un animal i descriu-lo amb tota classe de detalls en una fitxa informativa:

- Nom de l'animal.
- On viu?
- Com és? (grandària, forma, color...)
- Què menja?

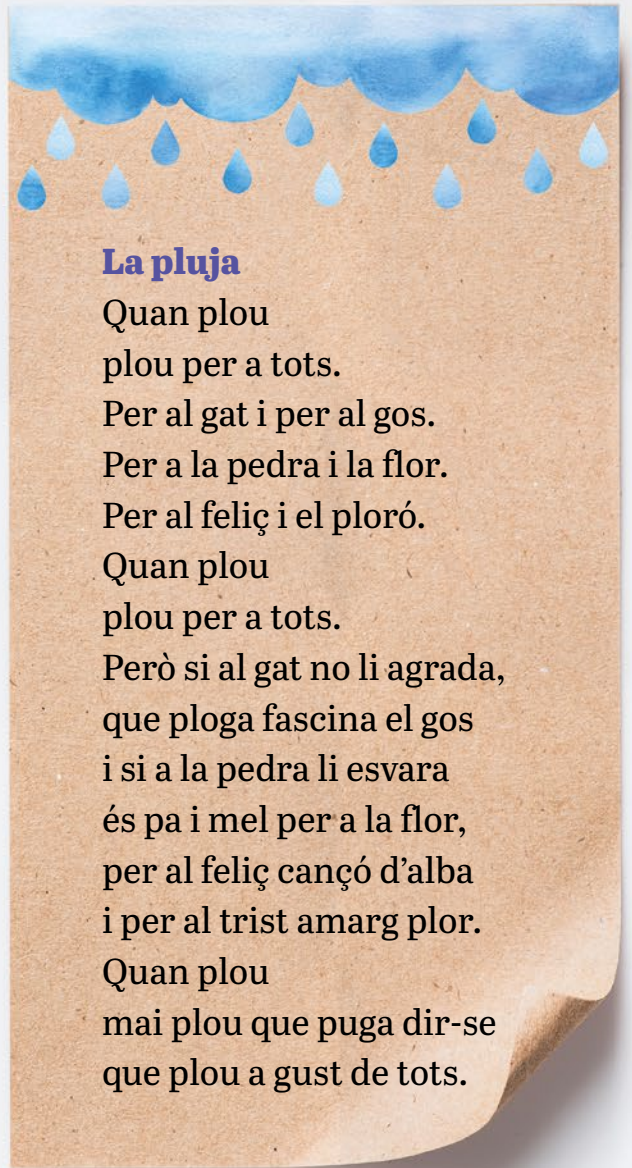

Recitem en moviment

1. En aquesta unitat farem un dictat corrent. Seguiu les instruccions.

- Poseu-vos en grups de quatre persones i numereu-vos de l'1 al 4.
- Pengeu aquest poema de Marc Granell en un lloc visible de la classe.
- Quan la mestra o el mestre faça un senyal, el membre número 1 de cada equip s'alça i, corrent, va al poema que està penjat, el llig i torna corrent al seu equip per a dictar als membres número 2, 3 i 4 tot el que recorda. Tots han d'escriure-ho tot.
- A continuació, el membre número 2 repetirà els mateixos passos (alçar-se, córrer cap al text, mirar on s'havia quedat el company o la companya, intentar memoritzar part del poema, tornar a l'equip corrent, dictar als membres 3, 4 i 1 el que recorda i apuntar-ho tot).
- Així successivament fins que un grup de la classe tinga copiat el poema sencer, revisat i sense faltes. Eixe serà l'equip guanyador!
- Finalment, quan tots els equips tingueu el text revisat, respondreu les preguntes que us faça el mestre o la mestra.

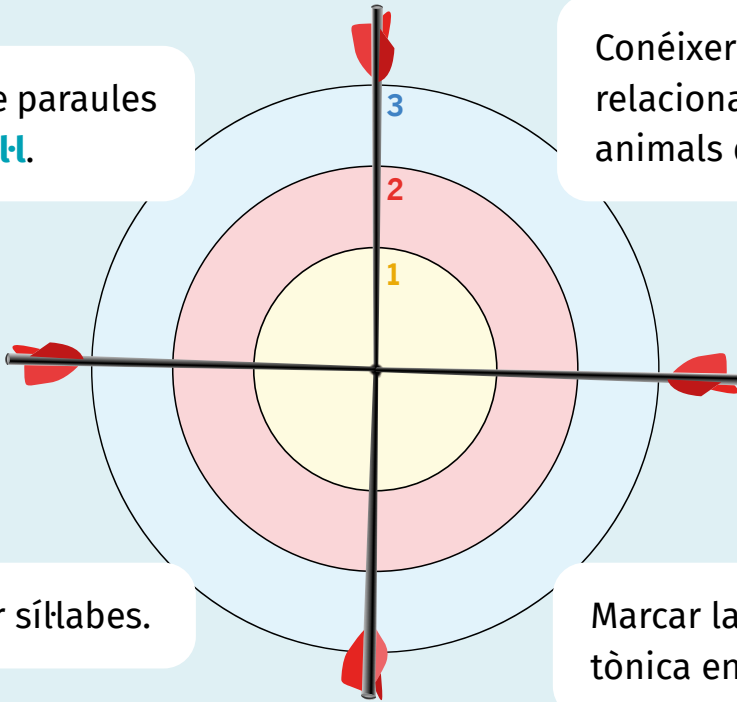
Nota: el mestre o la mestra només cridarà els números 1 la primera vegada. Després, vosaltres haureu d'anar gestionant-vos, ja que cada grup seguirà un ritme diferent. El ritme dependrà de la rapidesa a l'hora de córrer, memoritzar, dictar i copiar!

1. Pinta la diana segons el que has après.

Escriure paraules amb **l** i **ll**.

Conèixer paraules relacionades amb els animals domèstics.

3. No ho he aconseguit.
2. Quasi ho he aconseguit.
1. Ho he aconseguit.

Comptar síl·labes.

Marcar la síl·laba tònica en una paraula.

2. Completa les oracions perquè tinguen sentit.

- El gos quan fa
- Quan la gallina és que fa
- La síl·laba que es pronuncia més fort és la
- Porte la mascota a perquè revisen la seua salut.

3. Escriu...

- Una paraula que continga **ll**.
- Una paraula que siga un augmentatiu.
- Una paraula de tres síl·labes.
- Una paraula en què la segona síl·laba siga tònica.
- L'onomatopeia del gall.

4. Explica quines opcions tens si vols adquirir un animal domèstic.

5. Marca les afirmacions verdaderes i corregeix les que siguen falses.

- Pel·lícula porta **ll**.
- La síl·laba tònica en **cosina** és la síl·laba **-na**.
- La paraula **jaula** es diu **gàbia** en valencià.
- Els gossos maulen.

PARLEM 3

Valencià

PRIMÀRIA

GUIA DE RECURSOS
DIDÀCTICS

A. SITUACIONS D'APRENTATGE I ODS

Aquesta és la primera seqüència didàctica del llibre *Parlem 3*, un material basat en l'aprenentatge significatiu i en el foment de l'expressió oral per a aprendre valencià. A partir d'aquest curs, l'eix vertebrador de cada seqüència es planteja a partir de les dues pàgines de la lectura inicial. Les lectures són fragments extrets d'obres publicades, generalment per autores i autors valencians, que s'aprofiten per a treballar diferents temes transversals al llarg de tot el llibre.

La primera unitat porta com a títol «La salut és un tresor» i té com a objectiu familiaritzar l'alumnat amb el camp semàntic de la salut, i també amb alguns elements característics dels textos narratius.

La situació d'aprenentatge inicial s'introdueix amb la lectura inicial, que és un fragment del llibre *Supermara, superheroïna per sorpresa*, que explica la història d'una xiqueta malalta i es relaciona directament amb l'objectiu de desenvolupament sostenible número 3, salut i benestar. Es tracta d'un text narratiu amb molts elements de diàleg i, també, de descripció de personatges i objectes, que seran els gèneres discursius que es treballaran al llarg de la seqüència.

La secció «Pensem» repassa l'alfabet i l'ordre alfabètic, que són molt importants per a consultar el diccionari, una ferramenta que caldrà utilitzar sovint. A més, també s'hi tracten els dígrafs. Per la seua banda, la secció «Paraules noves» amplia el vocabulari del centre de salut.

Les seccions «Parlem» i «Escrivim» proposen models de textos orals i escrits, a partir dels quals han de crear-ne de nous. En aquest cas, hauran d'inventar una situació comunicativa en un centre sanitari, analitzar textos publicitaris i escriure un final per a la història que han llegit en la lectura inicial. Per acabar, la secció «Fem pinya» proposa la creació d'un eslògan relacionat amb el món de la salut i la solidaritat.

B. TEMES TRANSVERSALS

S'hi tracten diverses temàtiques: l'educació, la salut, el centre de salut, l'alimentació saludable, la solidaritat i el paper de les ONG. A més, es presenten codis no lingüístics, com els senyals, els logos o les imatges dels cartells publicitaris. L'alumnat també haurà d'identificar conductes inadequades i treballar determinades habilitats socials. Pel que a fa l'educació emocional, es treballa la col·laboració entre companys i companyes, i l'empatia i el suport a una persona que té alguna malaltia o alguna necessitat especial.

C. CONEIXEMENTS PREVIS

La rutina de pensament «Què sé?» i «Què vull saber?» està present en totes les seqüències i serveix per a activar els coneixements previs de l'alumnat. Com que és la primera unitat del curs, podem proposar que parlen en parelles sobre què recorden del curs anterior.

L'alumnat de tercer ja té suficientment assolides les destreses de lectura i escriptura. Tanmateix, hi pot haver diferències entre alumnes i haurem d'estar alerta per a atendre d'una manera adequada la diversitat de l'aula, per exemple, mitjançant la lectura compartida.

D. APRENTATGE COOPERATIU

En aquesta unitat s'apliquen diverses tècniques d'aprenentatge cooperatiu, però de manera senzilla i adaptades al nivell del cycle escolar. Així, la lectura compartida, les parelles comparteixen, pissarretes amunt, verdader o fals, el full giratori i el puzzle d'Aronson es poden aplicar en moltes activitats de «La salut és un tresor».

E. TEMPORALITZACIÓ RECOMANADA

	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
1a setmana				
2a setmana				
3a setmana				
4a setmana				

F. RECURSOS I MATERIALS

- Versió digital del llibre (www.blinklearning.com).
- Recursos sonors i audiovisuals.
- Activitats digitals (ISpring, Genially i Kahoot).
- Quadern de valencià, que es ven per separat.
- Fitxes d'atenció a la diversitat (profes.bromera.com).

G. ITINERARI DE LECTURA

Per a complementar el tema, a banda del llibre del qual està extreta la lectura inicial *Supermara, superheroïna per sorpresa*, de Teresa Broseta, podem recomanar la lectura de *Supermara, superheroïna a l'atac* i *Supermara, els superpoders no s'acaben mai*. Una altra lectura relacionada amb el tema de la seqüència és *Empar i el xungovirus*, de Fani Grande, un llibre tendre i divertit per a riure, emocionar-se i comprendre la pandèmia de la Covid-19.

H. CONCRECIÓ CURRICULAR

 Podeu descarregar la taula de programació de la seqüència didàctica en format editable accedint a la versió digital de la guia (www.blinklearning.com) o des de l'Espai del professorat del web de Bromera (profes.bromera.com).

I. AVALUACIÓ COMPETENCIAL

 Les seccions del llibre de l'alumnat marcades amb la icona d'avaluació competencial són avaluable amb l'ajuda de la rúbrica que podeu descarregar en la versió digital del llibre (www.blinklearning.com). D'aquesta manera, es garanteix una avaluació contínua de les competències específiques de la matèria de manera senzilla.

Situació d'aprenentatge inicial

Mara està enfadada perquè és el seu aniversari i, com que pateix càncer, no pot eixir de l'habitació de l'hospital.

Aquesta situació d'aprenentatge inicial introdueix el tema de la salut, que és l'eix vertebrador de la primera seqüència didàctica i que està relacionat de manera directa amb l'ODS 3 (salut i benestar).

Sabers bàsics

- Reflexió sobre els propis coneixements.
- Lectura i audició de textos narratiu amb l'entonació i el ritme adients.
- Lectura, comprensió i explicació d'acudits.
- Interacció i expressió orals.

Competències clau

- Comunicació lingüística.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.

Supermara

Mara té motius per a estar enfadada. Un bon grapat de motius! Està enfadada perquè està malalta.

Ja fa setmanes que viu a l'hospital, tot el dia tancada en una habitació que li sembla una gàbia. És pel seu bé, li ho han explicat mil vegades. Perquè està molt fluixa. Tan fluixa, que no pot arriscar-se a agarrar ni un mal refredat... Però és tan avorrit!

Si poguera anar de tant en tant a la sala de jocs, no estaria tan enfadada. Però no la deixen ni traure el cap per la porta. Ni tan sols el nas! Tampoc pot rebre visites, llevat dels pares. Qualsevol altra visita ha de quedar-se al corredor, mirar a través del vidre de la porta i parlar amb ella per telèfon. Per telèfon! T'ho pots creure?

Com no ha d'estar enfadada, per més que siga el seu aniversari? El pare l'abraça amb molta tendresa i li diu quasi a cau d'orella:

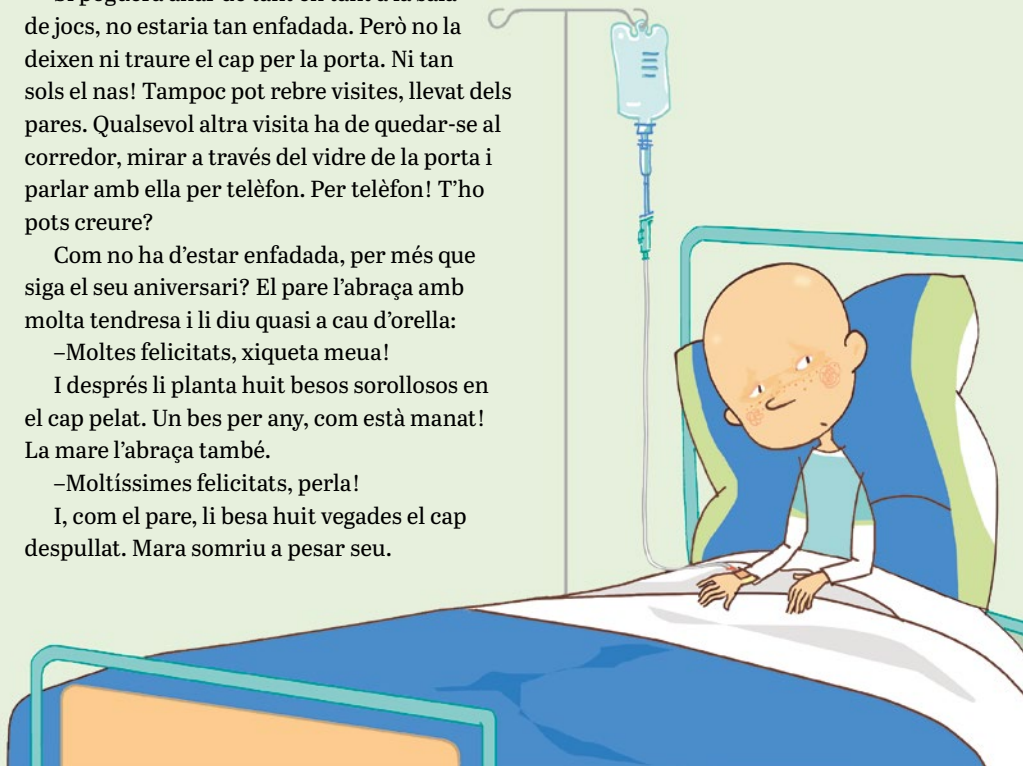
– Moltes felicitats, xiqueta meua!

I després li planta huit besos sorollosos en el cap pelat. Un bes per any, com està manat! La mare l'abraça també.

– Moltíssimes felicitats, perla!

I, com el pare, li besa huit vegades el cap despullat. Mara somriu a pesar seu.

© Toni Cabo

Què sé?

- Expressar-me amb educació.
- Les lletres de l'abecedari.
- ...

Què vull saber?

- Paraules sobre la salut.
- Escriure oracions amb sentit.
- ...

Suggeriments didàctics

- La rutina de pensament «Què sé?» i «Què vull saber?» està present en totes les unitats i serveix per a presentar la unitat i repassar els continguts previs que cal tindre en compte. Podem suggerir-los que mirin l'índex i aprofitar perquè es familiaritzen amb l'estructura del llibre.
- Abans de fer la lectura, podem escoltar l'àudio perquè es familiaritzen amb el text i puguin comentar algun aspecte sobre el tema, les emocions i els personatges.
- També podem preguntar què els suggereixen el títol i les il·lustracions, ja que són molt representatius del tema tractat i ens permetrà introduir algunes paraules relacionades.
- Després de la lectura, podem preguntar, si ho trobem convenient, si coneixen alguna persona malalta o algú que necessita algunes atencions diferents. Així treballarem el respecte i l'empatia.

Els besos a les galtes també estan prohibits. Com eixir de l'habitació. Com rebre visites. Per això els pares la besen sempre al cap. I la veritat és que li agrada. Li agrada perquè al cap li caben més besos que a les galtes. Però molts més, on va a parar! I també perquè els llavis dels pares, suaus i càlids, li fan unes cosquerelles que... que... Que no té més remei que riure!

–Ha, ha, ha, ha!

Llavors la mare assenyala cap a la porta i diu:

–Mira qui ha vingut a felicitar-te!

Mara alça el cap i veu moltes cares somrients a l'altre costat del vidre. La de la iaia Emília. La del iaio Quim. La de la iaia Teresa. La dels oncles Andreu i Pep. La de la tia Carme. Fins i tot les de Martina i Daniel, els seus cosins! Mara torna a somriure contra la seua voluntat. Té una família de sardines en llanda! Totes les boques somrients de l'altre costat del vidre es mouen alhora.

–Per molts anys, Mara! –criden.

El pare encén les candeletes del pastís mentre l'anima:

–Vinga, Mara! Demana un desig i bufa amb força!

Per a riure

Un home va a la consulta perquè té molt de dolor.

–Bon dia, en què el puc ajudar?

–Doctora, mire, em fa mal tot el cos.

–Tot? Això com pot ser?

–Em toque el colze, i em fa mal. Em toque el genoll i, uf, encara més mal. Em toque el nas, i també.

–Deixe'm veure... Vosté el que té és el dit trencat!

En grups, expliqueu-vos algun acudit.

TERESA BROSETA

Supermara, superheroïna per sorpresa (adaptació)

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

A partir de la lectura inicial podem reflexionar sobre la importància de la salut i quines accions podem dur a terme per a tindre més probabilitats de gaudir de bona salut: dur una alimentació saludable, fer exercici físic, tindre mesures d'higiene... Aprofundirem sobre el tema en la pàgina 13.

Aprentatge cooperatiu

Es pot aplicar l'estratègia de la lectura compartida.

TIL i TILC

El tema de la lectura es relaciona amb l'assignatura de Coneixement del Medi.

Suggeriments didàctics

- La lectura inicial es pot fer individualment o també amb la tècnica d'aprenentatge cooperatiu de la lectura compartida. Un membre llig el primer paràgraf i quan acabe, ha de resumir-lo o explicar-lo. L'altre membre ha de fer el paper de docent i ha de dir si el resum del company o companya és correcte o corregir-lo, si cal. Després, s'intercanvien els papers. Per a fer-ho, s'ha de dividir el text en parts equitatives i no massa llargues. Per descomptat, es pot dividir en parts més extenses o més curtes segons el nivell de l'alumnat, i també es pot repartir entre quatre (en el Dossier de treball cooperatiu trobareu més informació sobre com podeu aplicar aquesta tècnica). En finalitzar l'activitat, que ha de durar el temps que els xiquets i xiquetes tarden a llegir i explicar-se el text, les parelles han de xocar les mans per a reforçar l'esperit d'equip.
- La secció «Per a riure» canvia en cada seqüència didàctica. Hi trobarem jocs de llengua que poden ser tant endevinalles com embarbussaments, jeroglífics o acudits, com en aquest cas. Sempre estan relacionats amb la lectura i estan plantejats per a fer en grup, treballar l'expressió oral i també altres aspectes, com la memòria, la ironia... En aquest cas, l'acudit de segur que dona peu a alguna rialla, i resulta ben engrescador que se n'expliquen d'altres de relacionats amb el tema, de manera que comencen a practicar el vocabulari.

Sabers bàsics

- Comprensió de textos narratius.
- Identificació d'onomatopeies i sinònims.

Competències clau

- Comunicació lingüística.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Ciutadana.

- Creieu que és important tindre salut? Per què?
- Qui s'encarrega de comprovar que creixem sans? On i quan us fan revisions mèdiques?

1. Quin és el nom de la protagonista de la lectura?

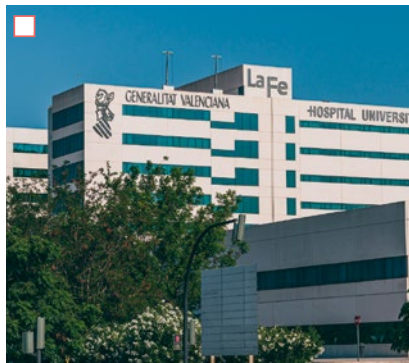
Mar

Mara

Marga

Marta

2. On viu des de fa setmanes? Per què?

3. Com se sent la xiqueta? Per quin motiu penses que es troba així? I tu, com et sentiries en el seu cas?

12 dotze

Suggeriments didàctics

- Les activitats sobre la lectura han d'ajudar a comprendre millor el text, sense convertir, però, el fet de llegir en un pretext per a un fer un control.
- Les activitats 1, 2, 4, 5 i 6 són de comprensió lectora, però s'alternen amb unes altres que tracten uns aspectes diferents. Les activitats 3 i 8 fan reflexionar l'alumnat sobre quins són els seus sentiments i els de la protagonista a partir de la situació que viu i poden donar peu a comentar les respostes per parelles.
- Les activitats 7, 9 i 10 ens serviran per a aprofundir en el treball del lèxic i per a ampliar el repertori d'onomatopeies. Aprofitarem per a dir-ne d'altres, tot i que algunes ja les poden conèixer dels cursos anteriors. A més de fer les activitats, podem aprofitar per a assegurar-nos que l'alumnat ha entès bé totes les paraules del text, d'una banda, i per a introduir-los en l'ús del diccionari, de l'altra.

4. La lectura parla d'un dia especial perquè...

- la xiqueta podrà anar a la sala de jocs.
- és l'aniversari de la mare i li han portat un regal.
- és l'aniversari de la protagonista i fa 8 anys.

5. Qui explica la història?

- La protagonista.
- Un narrador extern.
- El pare de la xiqueta.

6. Quines coses té prohibides Mara? Per què?**7. Troba en el text...**

- Dues paraules o expressions que s'utilitzen amb persones a qui s'estima molt.
- Una expressió que signifiqui **en veu baixa**.
- Una paraula que signifiqui el mateix que **pelat**.

8. Per què la xiqueta té el cap pelat? Què li agrada de tindre el cap així?**9. Relaciona cada onomatopeia amb el seu significat i escriu una oració amb cada una.**

plor	•	nyam-nyam
riure	•	ue, ue
menjar	•	ha, ha, ha
fàstic	•	ecs

10. Comenta amb la parella altres onomatopeies que coneixeu.

- Recordes l'última vegada que et vas quedar a casa perquè no et trobaves bé? Què et passava? Què vas fer per a recuperar-te?
- Quan estem malalts, potser ens abelleix abraçar ben fort el nostre peluix. Què sols fer tu?
- Què podem fer per a ajudar a algú altre quan no se sent bé?

tretze 13

Solucions de la pàgina 12

1. Mara.
2. A l'hospital, perquè està malalta, és a dir, la primera imatge.
3. La xiqueta està enfadada, se sent engabiada. Resposta oberta.
4. És l'aniversari de la protagonista i fa 8 anys.
5. Un narrador extern.

Solucions de la pàgina 13

6. No pot eixir de l'habitació, ni rebre visites que no siguin els pares, ni els besos a les galtes. Perquè està dèbil i podria caure malalta.
7. Xiqueta meua, perla. / A cau d'orella. / Despulat.
8. Resposta oberta. Li agrada que li besen el cap perquè li fan cosquerelles.
9. Plor: ue, ue; riure: ha, ha, ha; menjar: nyam-nyam; fàstic: ecs.
10. Resposta oberta.

- Per acabar, podem preguntar, si ho considerem convenient, si algú ha viscut una situació semblant en el seu entorn. Aquest és un tema delicat, que tractarem segons les vivències de l'alumnat, si les coneixem, i ho farem amb molta delicadesa. També es pot aprofitar per a donar la verdadera importància a estar sans i sanes, i aprofitar per a introduir el tema dels hàbits saludables.
- D'altra banda, els podem animar a dissenyar una targeta de felicitació per a Mara o per a algun amic o familiar en què escriguen un missatge amb bons desitjos.

Sabers bàsics

- Reconeixement de l'abecedari, l'ordre alfabètic i el diccionari.
- Identificació de dígrafs.

Competències clau

- Comunicació lingüística.
- Plurilingüe.
- STEM.
- Digital.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.

L'alfabet

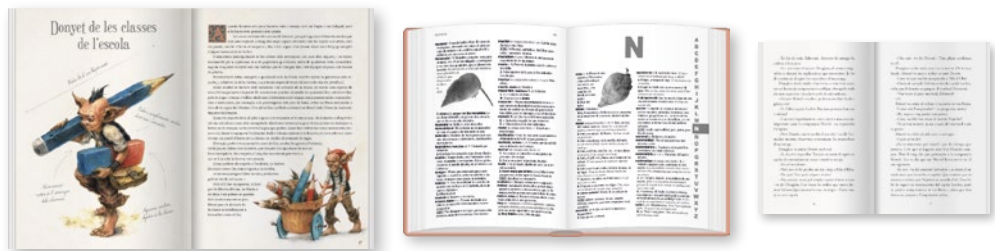
1. Escolta, llig i memoritza l'alfabet.

L'alfabet té 26 lletres, 21 consonants i 5 vocals. La ce trencada és el nom de la lletra **c** quan porta aquest signe **ç**.

En el diccionari, les paraules apareixen ordenades segons l'alfabet.

2. Quin d'aquests llibres és un diccionari? Encercla'l.

3. Escriu en ordre alfabètic els noms de cinc objectes de la classe. Corregiu l'activitat per parelles amb l'ajuda del diccionari.

individual

per parelles

Suggeriments didàctics

- En l'apartat «Pensem» s'introdueixen continguts gramaticals i ortogràfics mitjançant activitats amb una tipologia ben diversa. El suport sonor per a fer-ne algunes i per als dictats és clau per a un bon aprenentatge.
- Abans d'haver repassat l'alfabet o després, podem formular les preguntes següents per a respondre amb les pissarretes amunt, tal com s'explica en el Dossier de treball cooperatiu. Per exemple: «Quines d'aquestes paraules estan ordenades alfabèticament?» **a.** dent, coixí, escola. **b.** raïm, somni, taula. **c.** jugar, iguana, heroïna.
- Seguint la rutina «Pense, escric, mostre», l'alumnat anota la resposta en la pissarreta i la mostra en alt. Aquesta tècnica permet comprovar si s'ha assolit el contingut i, en cas que no siga així, s'identifica ràpidament qui no ho ha aconseguit. Es poden fer multitud de preguntes diferents, l'únic requisit perquè l'estructura funcione és que les respostes estiguen codificades de manera que l'alumnat només haja d'escriure una sola lletra o un sol nombre a la pissarreta.

Els dígrafs

Fem els deures al despatx de ma mare?

No puc, m'he de preparar la bossa per a anar a la platja.

Els **dígrafs** són parelles de lletres que representen un sol so: **gu, qu, ny, ll, rr, ss, tg, tj, tx...**

4. Copia les paraules de la conversa que tenen dígrafs.

5. Algunes d'aquestes paraules tenen dígrafs. Encercla'ls.

muntanya
classe

llapis
equipatge

estoig
jutjat

motxilla
carro

aneguet
ordinador

6. Escolta i completa les paraules amb el dígraf corresponent.

pa...ar
me...a

me...e
pla...a

casta...a
pi...arra

pi...a
endo...

Dictat

7. Escolta i escriu.

Solucions de la pàgina 14

1. Resposta oberta.
2. El segon.
3. Resposta oberta.

Solucions de la pàgina 15

4. Despatx, bossa, platja.
5. Cal encerclar: muntanya, classe, llapis, equipatge, jutjat, motxilla, carro, aneguet.
6. Passar, metge, castanya, pinya, metxa, platja, pissarra, endoll.

Dictat

7. Té un forat a la butxaca de la jaqueta carabassa. / Hem llogat una cabanya en una zona de muntanya.

Aprentatge cooperatiu

La tècnica de les pissarretes amunt.

TIL i TILC

El TIL ens ajuda a explicar millor aspectes que, d'entrada, poden semblar complicats.

quinze 15

Suggeriments didàctics

- Aprofitarem les activitats 2 i 3 per a mostrar diccionaris en paper de manera que identifiquen l'ordre alfabètic i s'hi vagen familiaritzant. En l'activitat 3 es proposa que la correcció se la facen entre ells, per parelles i amb el suport del diccionari. El fet de comparar les respostes i justificar-les implica un aprenentatge més significatiu. També els podem proposar que facen l'activitat seguint l'estructura d'aprenentatge cooperatiu del full giratori per parelles, tal com s'explica en el Dossier de treball cooperatiu.
- Després d'explicar què són els dígrafs, podem aplicar la tècnica del full giratori per grups de paraules amb dígrafs. Després, posaran en comú les llistes i les escriuran a la pissarra perquè les corregisquen.
- Podem comparar els dígrafs en valencià i en castellà. És interessant que comproven que en valencià n'hi ha més i quins són. Per exemple, els dígrafs *ss, tg, tj* o *ny* no existeixen en castellà.
- Per a moltes de les activitats d'aquest apartat hi ha activitats digitals.
- En totes les seqüències didàctiques hi ha un dictat que treballa els punts tractats i que podem suggerir per a corregir en grups o bé per parelles.

Sabers bàsics

- Aprenentatge de vocabulari relacionat amb el centre de salut.
- Identificació d'elements i oficis en un centre sanitari.
- Expressió d'opinions personals.

Competències clau

- Comunicació lingüística.
- STEM.
- Digital.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Ciutadana.

1. Llegiu en veu alta i numereu segons l'escena.

El centre de salut

☐ xeringa	☐ esparadrap	☐ xarop
☐ termòmetre	☐ tireta	☐ careta
☐ cotó-en-pèl	☐ aigua oxigenada	☐ escaiola
☐ radiografia	☐ infermer o infermera	☐ metge o metgessa
☐ farmaciola	☐ llitera	☐ ambulància

Suggeriments didàctics

- Al llarg de tot el llibre, les pàgines de l'apartat «Paraules noves» treballen el vocabulari propi d'un camp semàntic concret representat en una làmina. A més, aquesta va acompanyada d'una pista sonora perquè l'alumnat pugui escoltar i repetir les paraules amb la pronúncia adequada. En la llista de paraules de vocabulari hi ha algunes lletres destacades perquè n'interioritzen l'ortografia. A més, hi ha una activitat digital en què s'amplia el vocabulari.
- L'activitat 1 es pot plantejar per a fer amb la tècnica de les pissarretes amunt. El mestre o la mestra diu una de les paraules de la llista i l'alumnat ha d'anotar a la pissarreta a quin nombre fa referència. També es pot plantejar per a fer amb targetes de verdader (color verd) o fals (color roig). Així, el mestre o la mestra dirà un nombre i quina paraula és i l'alumnat alçarà la cartolina verda o roja segons si l'afirmació és correcta o no.

2. En un full giratori, anoteu els noms de tots els oficis que identifiqueu en l'escena i escriviu-los en femení i en masculí. En acabant, afegiu-ne un parell més que trobeu a faltar.

3. Comenteu per quins motius es pot anar a un centre de salut.

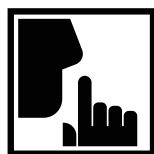
4. Relaciona cada cosa amb la utilitat que té.

termòmetre •
escaiola •
tireta •
aigua oxigenada •
xarop •

• Tapar una ferida xicoteta.
• Desinfectar una ferida.
• Curar el mal de gola.
• Immobilitzar un os trencat.
• Prendre la temperatura del cos.

5. Quins altres objectes s'usen en una consulta per a atendre els pacients? En grups de quatre, feu memòria i completeu una llista per torns.

6. Què signifiquen aquests senyals?

7. Les paraules destacades de les oracions són incorrectes. Escriu les paraules pròpies del valencià on calga.

vertigen llitera crosses farmaciola esquinç

- Joana ha entropessat i s'ha fet un **esguince**.
- Marc es va marejar perquè tenia **vèrtig**.
- El **botiquí** està a la planta baixa de l'escola.
- La zeladora va portar la **camilla** a la sala de cures intensives.
- Com que t'has trencat la cama, necessitaràs **mulettes**.

dèsset 17

Solucions de la pàgina 16

1. 1: xeringa; 2: careta; 3: escaiola; 4: metge o metgessa; 5: termòmetre; 6: cotó-en-pèl; 7: radiografia; 8: esparadrap; 9: tireta; 10: aigua oxigenada; 11: infermer o infermera; 12: llitera; 13: xarop; 14: ambulància; 15: farmaciola.

Solucions de la pàgina 17

2. Resposta oberta. Possibilitats: administrativa, administratiu; netejador, netejadora, auxiliar, ajudant, ajudanta, recepcionista, conductor, conductora, tècnic, tècnica.
3. Resposta oberta.
4. Termòmetre: prendre la temperatura del cos; escaiola: immobilitzar un os trencat; tireta: tapar una ferida xicoteta; aigua oxigenada: desinfectar una ferida; xarop: curar el mal de gola.
5. Resposta oberta.
6. Hospital, farmàcia, silenci, prohibit fumar, lavabos.
7. esguince: esquinç; vèrtig: vertigen; botiquí: (la) farmaciola; camilla: llitera; mulettes: crosses.

Aprentatge cooperatiu

La tècnica de les pissarretes amunt, la del full giratori i les parelles comparteixen.

TIL i TILC

L'estudi de la interferència lingüística s'integra en el TIL.

Els continguts relacionats amb espais de la vida quotidiana, com ara el centre de salut, s'inscriuen, també, en l'àmbit de Coneixement del Medi.

Suggeriments didàctics

- L'activitat 2 es planteja per a fer en un full giratori, per parelles o en grups, i ho corregirem anotant les paraules a la pissarra.
- Aprofitarem les activitats 3 i 5 perquè treballen l'expressió oral a partir de les seues experiències, de manera que els resultarà més fàcil fer-les.
- Per a l'activitat 6, els demanarem que pensen i dibuixen altres senyals que vegem cada dia de camí a l'escola i els posarem en comú. També podem proposar-los que els dibuixen i la parella o l'equip del costat n'escriga el significat.
- Aquest apartat, a més de plantejar activitats orals i escrites, també incorpora sistemàticament una activitat de reconèixer castellanismes. En cada cas té un enfocament distint, però la finalitat és la mateixa: que els identifiquen i n'apreguen la forma correcta.
- Després de fer les activitats els podem suggerir que, per parelles, trien dos personatges de la làmina i inventen els diàlegs utilitzant les paraules treballades. Pot ser un avançament de la secció «Parlem».

Sabers bàsics

- Reconeixement de conductes inadequades.
- Representació de rols.
- Identificació dels trets dels cartells i les campanyes publicitàries.
- Expressió d'experiències personals.

Competències clau

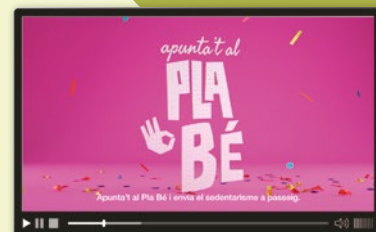
- Comunicació lingüística
- STEM.
- Digital.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Emprenedora.
- Consciència i expressions culturals.

Interpretem rols

1. Escolteu els dos diàlegs i comenteu quin demostra un comportament adequat. Justifiqueu les respostes.
 - Diàleg A
 - Diàleg B
2. En grups, seguiu aquestes instruccions i representeu una situació en un centre sanitari.
 - 1) Trieu quin paper representareu: pacient (i la malaltia), ofici, persona acompanyant...
 - 2) Prepareu la intervenció durant un minut.
 - 3) Representeu, amb educació i respecte, la situació davant de la classe.
3. Per parelles, observeu els cartells i comenteu.
 - On els podeu trobar?
 - Quin missatge transmeten? Ho fan de manera clara i directa?
 - Són importants aquestes campanyes per a la societat?
 - Quin penseu que és el millor mitjà de difusió: xarxes socials, ràdio, televisió...?

4. Mireu el vídeo i expliqueu què és el Pla Bé. En acabant, comenteu quins hàbits del Pla Bé seguiu habitualment.

Suggeriments didàctics

- L'apartat «Parlem» està concebut per a treballar l'expressió oral a partir dels aprenentatges assolits fins al moment. Treballar gradualment l'expressió oral és una manera de facilitar la comunicació i de donar-los seguretat.
- En primer lloc, l'activitat 1 està plantejada com una activitat per a tot el grup, ja que es generarà un intercanvi d'opinions després d'escoltar els dos diàlegs. Clarament, n'hi ha un que demostra un comportament poc educat. Insistirem en la importància de ser respectuosos i educats sempre. Hauran de raonar la resposta i els animarem a explicar experiències semblants o els proposarem altres exemples.
- Per a fer l'activitat 2, es pot partir de l'elecció de personatges de la pàgina anterior o bé inventar-ne d'altres. Insistirem en la bona educació, tot i que podem proposar que uns grups mostren un comportament inadequat perquè els altres identifiquen les actituds i les expressions que convé evitar.
- Les activitats 3 i 4 treballen l'expressió oral a partir de recursos audiovisuals amb un contingut directament relacionat amb el tema: la salut i el centre sanitari, de manera que utilitzaran el vocabulari après fins ara. Aquestes activitats permeten que l'alumnat conega i entenga les característiques dels cartells i de les campanyes publicitàries, com ara la importància de la imatge i del text o eslògan.

El final d'una història

1. Llig aquest altre fragment de *Supermara*.

–Mara, tens ací un regal per obrir. A veure si encertes de qui és!
Mara pensa amb totes les seues forces. Ja ha rebut molts regals, i de molta gent. Qui més li envia un regal?
–Una pista... –demana, fent cara de llàstima. El pare diu:
–No és d'una persona només.
La mare remata:
–És de moltes.
Els ulls de Mara s'il·luminen.
–De l'escola? –pregunta, nerviosa.
–Premi! –exclama el pare. I li lliura el paquet.

2. Feu una pluja d'idees i poseu en comú quin regal faríeu a Mara si fóreu els seus companys i companyes de classe.

Dossier d'escriptura

3. Tria un dels regals que heu comentat i descriu-lo detalladament.

- Què és?
- Com és? (grandària, forma, colors...)
- Per a què serveix? On es compra o com s'elabora?

4. Inventa com podria continuar el fragment a partir del regal de l'activitat 3.

- Què fa Mara amb el regal?
- On va?
- Amb qui juga?

5. Per parelles, argumenteu quin d'aquests regals és realment el del llibre.

© Toni Cabro

dènou 19

Solucions de la pàgina 18

1. Diàleg B.

2 a 4. Resposta oberta.

Transcripció de la pàgina 18

DIÀLEG A

–Hola, bon dia. Què li passa?

–Ei, mira, em fa mal l'orella. Em pega punxades i no sent bé. Dona'm alguna cosa que estic fart.

–Primer l'exploraré i després valoraré quin serà el millor tractament.

–Però sense fer-me mal, eh?

DIÀLEG B

–Hola, bon dia. Què li passa?

–Bon dia! Des de fa uns dies em fa mal l'orella. Note unes punxades i no sent bé. He vingut per si em pot donar algun tractament per al dolor.

–Primer l'exploraré i després valoraré quin serà el millor tractament.

–D'acord, gràcies. M'acoste a la llitera?

Solucions de la pàgina 19

1 a 4. Resposta oberta.

5. La capa amb les mans dels companys i companyes de Mara.

Aprentatge cooperatiu

- Llapis al centre, la taula redona i la pluja d'idees.

Suggeriments didàctics

- L'apartat «Escrivim» s'inicia, normalment, amb un model del tipus de text que s'hi treballarà, seguit d'unes pautes perquè l'alumnat pugui fer satisfactòriament la tasca de creació escrita. Cada seqüència didàctica treballa una tipologia textual diferent, de manera que es treballen totes les especificades en el currículum.
- En aquest cas, a partir d'un altre fragment de la lectura inicial, cada alumne/a haurà d'inventar com continua el text anterior tenint en compte les indicacions donades i les respostes de cada u. Poden posar en comú els finals entre tota la classe i triar-ne un.

Sabers bàsics

- Reconeixement dels elements d'un cartell.
- Repàs dels continguts més rellevants de la seqüència didàctica.

Competències clau

- Comunicació lingüística.
- Digital.
- Personal, social i d'aprendre a aprendre.
- Ciutadana.
- Emprenedora.
- Consciència i expressions culturals.

Inventem un eslògan

1. En grups, fixeu-vos bé en aquest cartell i identifiqueu les dades de la fitxa.

- El tipus de publicació.
- L'eslògan o missatge.
- L'entitat que publica el cartell.
- El significat de la imatge.
- Informació addicional.

2. Expliqueu què és una ONG. Si no ho sabeu, busqueu informació en Internet i compartiu-la amb la resta de la classe.
3. Organitzeu la classe en tres grups, investigueu i anoteu altres ONG que treballen en els camps de...
 - La medicina.
 - L'educació.
 - El medi ambient.
4. Per grups, inventeu un eslògan per a una campanya d'alguna de les ONG anteriors. Podeu incloure alguna imatge.

20 vint

Suggeriments didàctics

- En tot el llibre trobarem aquesta pàgina dedicada al treball en equip, «Fem pinya». Treballar en equip sempre proporciona més beneficis que treballar individualment, ja siga per a abreujar el temps de resolució, o bé per a obtenir un resultat final de major qualitat i diversitat. A més, resulta molt beneficiós per al desenvolupament dels xiquets i les xiquetes i, per això, cal incorporar-lo com més prompte, millor. L'alumnat intercanvia experiències i així aprèn que els altres poden pensar d'una altra manera i que cal respectar les opinions de tots i totes. També posa en marxa estratègies de resolució de conflictes, millora les habilitats socials, aprèn a rebre crítiques, augmenta l'autoestima i també a ser participatiu/va a l'aula. Caldrà deixar ben clar que tots els membres d'un equip són igual de valuosos, que cal escoltar l'opinió de tots i totes i valorar-ne les aportacions al projecte comú.
- En aquest cas, es treballa sobre les ONG a partir d'un cartell. Els resultarà molt fàcil identificar-ne les característiques perquè ho han treballat en altres seccions, per tant, el que es treballarà és més el contingut del cartell i el paper de les ONG. Aprofitarem per a esmentar alguna ONG amb què s'haja col·laborat a l'escola, si és el cas. Les activitats 2 i 3 es poden fer seguint la tècnica de treball cooperatiu del puzzle d'Aronson, que s'explica en el Dossier de treball cooperatiu. La classe s'organitzarà en grups d'experts, que són totes les persones que tenen una mateixa part del tema i els grups d'experts comparteixen i revisen la informació que han recollit.

1. Ara ja sé...

Dir l'abecedari.	☐	☐	☐
Reconèixer els dígrafs: qu, gu, ll, ny, rr, ss, tg, tj, tx...	☐	☐	☐
Moltes paraules relacionades amb la salut.	☐	☐	☐
Inventar el final d'una història.	☐	☐	☐
Representar un diàleg.	☐	☐	☐
La importància de les ONG.	☐	☐	☐

2. Completa les oracions perquè tinguin sentit.

- M'he trencat una cama, així que camine amb ajuda d'unes c.....
- Uf! Quin tall! T'hauràs de posar una t.....
- Al corredor hi ha una f..... amb material per a curar.
- M'han receptat x..... per al mal de gola.
- L'..... que em va vacunar era simpàtic.
- Ens posem c..... per a evitar la transmissió del virus.

3. Escriu...

- Una paraula que continga ny.
- Un verb amb ss.
- Un menjar que t'agrada que tinga rr.
- Un menjar que no t'agrada gens que continga ss.
- Un adjectiu amb ig.
- Els noms de quatre familiars teus en ordre alfabètic.

4. Explica què és una ONG i posa algun exemple.

5. Marca les afirmacions verdaderes.

- Les campanyes publicitàries solen tindre un eslògan.
- Un eslògan és una frase curta.
- La publicitat serveix només per a vendre coses.
- En els cartells publicitaris la imatge és important.

Solucions de la pàgina 20

1. Cartell. / L'únic capaç de salvar un ésser humà és un altre ésser humà. / MSF Metges sense fronteres. / Un sanitari atenent un xiquet. / Dades per a col·laborar econòmicament i el logo de MSF.
2. ONG: organització no governamental.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta. Exemples: la Creu Roja, l'Escola valenciana, Greenpeace.

Solucions de la pàgina 21

1. Resposta oberta.
2. Crosses. Tireta. Farmaciola. Xarop.
3. Resposta oberta.
4. Resposta oberta.
5. Són verdaderes la 1, la 2 i la 4.

Aprentatge cooperatiu

La tècnica del puzzle d'Aronson.

TIL i TILC

El coneixement de les ONG i la tasca que porten a terme està relacionat amb Coneixement del Medi i pel que fa al treball d'anàlisi de missatges no verbals amb Plàstica.

Suggeriments

- Les activitats de la secció «Repassem» cal fer-les individualment.
- Després de fer individualment el repàs, podem corregir-lo entre tots i comentar els dubtes que puguen sorgir o fins i tot el poden corregir per parelles. Ens pot resultar un apartat molt útil per a saber quins continguts no han assimilat del tot o, fins i tot, si cal reforçar-los.
- Per a finalitzar, els podem proposar que facen un mural entre tota la classe o per grups titulat com la seqüència didàctica: «La salut és un tresor». El poden decorar com vulguen i deixar-lo penjat a l'aula per a recordar la vàlua de la salut.
- D'altra banda, poden fer escriure una carta d'agraïment al col·lectiu del voluntariat i aprofitar per a repassar els continguts tractats.

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

